ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს განკარგულება

განკარგულება:**გ-13. 13243555**

თარიღი:**20/12/2024**

ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტის შესახებ

„ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი'' საქართველოს ორგანული კანონის 61-ე მუხლის მე-2 პუნქტისა და ,,საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსი'' საქართველოს კანონის 76-ე მუხლის შესაბამისად:

1. მიღებულ იქნას ინფორმაციის სახით ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტი დანართის შესაბამისად.

2. განკარგულება ამოქმედდეს 2025 წლის 1 იანვრიდან.

3. განკარგულება შეიძლება გასაჩივრდეს დაინტერესებული პირის მიერ მისი გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში ახალციხის რაიონულ სასამართლოში. (მის: ქ.ახალციხე, მებაღიშვილის ქ.№60ა.).

დავით ლომიძე

ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო-
საკრებულოს თავმჯდომარე

გამოყენებულია კვალიფიციური
ელექტრონული ხელმოწერა/
ელექტრონული შტამპი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი

2025-2028 წლები

შინაარსი

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ 3
თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 6
შემოსულობები 6
გადასახდელები 6
ბიუჯეტის ბალანსი 7
2023-2024 წლების ბიუჯეტების მიმოხილვა 8
2023 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა 8
2024 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა 11
თავი III. ახალციხის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში 15
ინფრასტრუქტურის განვითარება 17
დასუფთავება და გარემოს დაცვა 30
განათლება 32
კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი 35
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა 45
მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები 52

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ

ისტორია

მუნიციპალიტეტის ტერიტორია 1917 წლამდე ტფილისის გუბერნიის ახალციხის მაზრაში შედიოდა, 1917–30 წლებში — აღმოსავლეთ საქართველოში ახალციხის მაზრის სახელწოდებითაა, 1930 წლიდან კი ცალკე რაიონია. 2014 წელს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიას გამოეყო ქალაქი ახალციხე; ამჟამად კვლავ ერთი მუნიციპალიტეტია.

მდებარეობა

მუნიციპალიტეტი მდებარეობს ახალციხის ქვაბულში, უჭირავს მტკვრისა და ფოცხოვის ხეობები. ახალციხის მუნიციპალიტეტს ჩრდილოეთიდან ესაზღვრება ხარაგაულისა და ბორჯომის, აღმოსავლეთიდან - ასპინძის, ხოლო დასავლეთიდან - ადიგენის მუნიციპალიტეტი. სამხრეთის საზღვარი ემთხვევა საქართველო–თურქეთის სახელმწიფო საზღვარს.

ფართობი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ფართობი ქვეყნის მთლიანი ფართობის (69 700 კვ. კმ) 1,4%-ს, ხოლო სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის 15,7%-ს შეადგენს. მუნიციპალიტეტის ტერიტორია — 1010,3 კვ.კმ-ია, მათ შორის სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებს უკავია 51728 ჰა. მთავარი მდინარეებია: მტკვარი, ფოცხოვი და მისი შენაკადები - ქვაბლიანი და ურაველი. პატარა მდინარეებია: წინუბნისწყალი და ჭვინთაღელე. მდინარეები გაზაფხულზე წყალუხვია, შემოდგომიდან მათი დონე იკლებს და ზამთარში მინიმუმამდე დადის. თავსხმა წვიმების დროს იცის პერიოდული ნაკადულების ღვარცოფული მოვარდნა. მდინარეებს იყენებენ სარწყავად. აღსანიშნავია წყალთბილას გოგირდოვანი თერმული წყალი, ურაველისა და გურკელის მინერალური სამკურნალო წყლები, აგრეთვე ფერსის და ტატანისის მინერალური სასმელი წყლები.

გეოგრაფია

ახალციხის მუნიციპალიტეტი მდიდარია სხვადასხვა საბადოებით. სოფელ მუსხის მიდამოებში არის დიატომიტის საბადო, სოფელ ბოგასა და გიორგიწმინდაში - აქატის საბადოები, ხოლო ვალესა და ნაოხრების მიმდებარე ტერიტორიაზე არის ახალციხის მურა ნახშირის საბადო. ნასოფლარ ოდუნდას (ანდრიაწმინდის თემი) ტერიტორიაზე არის ტუფის ქვის კარიერი, მოიპოვება ბუნებრივი სამშენებლო მასალა.

ეკონომიკის წამყვანი დარგია სოფლის მეურნეობა, სადაც ძირითადად განვითარებულია: მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, მეკარტოფილეობა, მოჰყავთ მარცვლეული კულტურებიც. მუნიციპალიტეტში მოქმედებს რძის და ხორცის გადამამუშავებელი საწარმოები, მეფრინველეობის ფაბრიკა, საკალმახე მეურნეობები, ასევე აქტიურად ხდება ინერტული მასალების მოპოვება და გადამუშავება.

მმართველობის ორგანოები

ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოა მუნიციპალიტეტის საკრებულო. ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო შედგება 39 წევრისგან. მათგან 26 არჩეულია პროპორციული, ხოლო 13 მაჟორიტარული სისტემით. წარმომადგენლობით ორგანოს ხელმძღვანელობს საკრებულოს წევრების მიერ არჩეული თავმჯდომარე, რომელსაც ჰყავს სამი მოადგილე. საკრებულოში შექმნილია და მუშაობს 5

კომისია, ესენია: სამანდატო, საპროცედურო, იურიდიულ საკითხთა და ეთიკის კომისია; საფინანსო-საბიუჯეტო კომისია; სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმარებისა და ინფრასტრუქტურის კომისია; მუნიციპალური ქონების მართვის, ბუნებრივი რესურსებისა და აგრარულ საკითხთა კომისია და სოციალურ საკითხთა, კულტურის, განათლების, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა კომისია.

ახალციხის მუნიციპალიტეტში, ისევე როგორც საქართველოს ყველა სხვა მუნიციპალიტეტებში აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს პირდაპირი წესით არჩეული მერი. მუნიციპალიტეტის მერი აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს მუნიციპლიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების (სამსახურები), მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო არაკომერციული იურიდიული პირებისა (ააიპ) და მუნიციპალური შპს-ს მეშვეობით.

მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა სულ 16 ადმინისტრაციულ ერთეულში - ტერიტორიულ თემშია თავმოყრილი, საიდანაც ორი ქალაქია (ქალაქი ახალციხე და ქალაქი ვალე) და 14 სასოფლო თემი - აწყური, აგარა, ფერსა, კლდე, სვირი, ელიაწმინდა, წყრუთი, სხვილისი, საძელი, პამაჯი, წყალთბილა,მინაძე, ურაველი, ანდრიაწმინდა.

მოსახლეობა

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა სტატისტიკის დეპარტამენტის 2022 წლის მონაცემების მიხედვით **39 600** კაცია. მუნიციპალიტეტში 47 დასახლებული პუნქტია, მათ შორის 2 ქალაქი და 45 სოფელი.

მოსახლეობის სიდიდის მიხედვით საქართველოს 64 მუნიციპალიტეტს შორის ახალციხის მუნიციპალიტეტი 27-ე ადგილზეა.

მუნიციპალიტეტში დასახლებული 39,600 ათასი მოსახლიდან 20,456 ათასი ქალია, ხოლო 19,144 ათასი მამაკაცი. მათ შორის საქალაქო დასახლებებში რეგისტრირებულია სულ 22,254 ათასი პირი, სასოფლო დასახლებებში რეგისტრირებულია 17,346 ათასი მაცხოვრებელი.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა საქართველოს მთლიანი მოსახლეობის 1,06 %-ს, ხოლო, სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის 26,87%-ს შეადგენს.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მონაცემების შედარება ქვეყნისა და რეგიონის მონაცემებთან 2022 წლის მონაცემების მიხედვით

დასახელება	მოსახლეობა	ფართობი (კვ. კმ)
სულ საქართველო	3 736 400	69 700
სამცხე-ჯავახეთის რეგიონი	147 400	6 412,8
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	39 600	1 010,3
პროცენტი საქართველოსთან	1,06%	1,4%
პროცენტი რეგიონთან	26,87%	15,7%

მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებულია 8 693 პენსიონერი. 774 ოჯახი სოციალურად დაუცველის სტატუსის მქონეა.

ეკონომიკა

ახალციხის მუნიციპალიტეტი მდიდარია სხვადასხვა საბადოებით. სოფელ მუსხის მიდამოებში არის დიატომიტის საბადო, სოფელ ბოგასა და გიორგიწმინდაში - აქატის საბადოები, ხოლო ვალესა და ნაოხრების მიმდებარე ტერიტორიაზე არის ახალციხის მურა

ნახშირის საბადო, ხოლო ნასოფლარი ოდუნდას (ანდრიაწმინდის თემი) ტერიტორიაზე არის ტუფის ქვის კარიერი, მოიპოვება ბუნებრივი სამშენებლო მასალა.

ეკონომიკის წამყვანი დარგია სოფლის მეურნეობა, საიდანაც ძირითადად განვითარებულია: მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, მეკარტოფილეობა, მოჰყავთ მარცვლეული კულტურებიც. მუნიციპალიტეტში მოქმედებს რძის და ხორცის გადამამუშავებელი საწარმოები, მეფრინველეობის ფაბრიკა, საკალმახე მეურნეობები, ასევე აქტიურად ხდება ინერტული მასალების მოპოვება და გადამუშავება.

სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გადის თბილისი ვალის 40 კილომეტრიანი რკინიგზის მონაკვეთი; საერთაშორისო მნიშვნელობის გზის მონაკვეთები: ხაშური-ახალციხე-ვალე 96 კმ და ხაშური-ახალციხე-ნინოწმინდის 180 კმ გზები.

საჯარო დაწესებულებები

ახალციხის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული დაწესებულებები . მათ შორისაა:

- 38 საჯარო და 1 კერძო სკოლა;
- 26 საბავშვო ბაღი;
- 4 კულტურის სახლი;
- 13 ახალგაზრდული ცენტრი;
- 13 ბიბლიოთეკა;
- მუნიციპალიტეტში არის 1 სკოლა-მუზეუმი;
- სსიპ ახალციხის თოჯინების სახელმწიფო პროფესიული თეატრი;
- სსიპ მესხეთის (ახალციხის) პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრი;
- სამუსიკო სკოლა;
- სამხატვრო სკოლა;
- სპორტული გაერთიანება;

ღირსშესანიშნაობები

ღირსშესანიშნაობებიდან გამოსაყოფია ქალაქ ახალციხის (რაბათის) ციხე, წმ. მარინეს ეკლესია, ამაღლების ეკლესია, შალვა ახალციხელის სახელობის ეკლესია, აწყურის ციხე და ღვთისმშობლის კათედრალი; ასევე, სლესის (მოქცევის) ციხე; ვალეს ღვთისმშობლის ეკლესია; თისელის ციხე და ეკლესიები; საყუნეთის ეკლესია; ჯვრის ციხე სოფელ ჭვინთაში; ეკლესია სოფელ ელიაწმინდაში, ჯაყისმანის და აგარის მამათა მონასტრები, ბიეთის ეკლესია, მარდის იოანე ნათლისმცემლის სახელობის ეკლესია, ორცეფის ციხე, ხეოთის წმინდა ბარბარეს ეკლესია, სხვილისის კათოლიკური ეკლესია, ოხერის წმინდა გიორგის ეკლესია, საფარის სამონასტრო კომპლექსი და სხვ.

ბიუჯეტი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტი შეადგენს 39,0 მლნ ლარს. ეს მაჩვენებელი ერთ-ერთი საუკეთესოა მუნიციპალიტეტის ბოლო წლების ბიუჯეტების მაჩვენებლებს შორის. ბიუჯეტის შემოსულობებდან 32,0 მლნ ლარს (82%) მუნიციპალიტეტის საკუთარი შემოსავლები შეადგენს. არასაკუთარი შემოსავლები შედგება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერისგან, რომელიც მუნიციპალიტეტს ყოველწლიურად გამოეყოფა ინფრასტრუქტურული პროექტების განსახორციელებლად.

თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

შემოსულობები

2023 წლის ბიუჯეტის შემოსულობებთან შედარებით ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების სტრუქტურა 2024-2028 წლებში მნიშვნელოვნად არ იცვლება.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის შემოსულობები ძირითადი კატეგორიების მიხედვით 2023 –2028 წლებში

ათასი ლარი

დასახელება	2023 ფაქტი	2024 გეგმა	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 პროგნოზი	2027 პროგნოზი	2028 პროგნოზი
შემოსულობები სულ	**39 272,4**	**43 449,7**	**36 400,0**	**46 243.9**	**48 648,6**	**51 178,3**
შემოსავლები	**38 595,4**	**43 019,7**	**35 870,0**	**45 792.1**	**48 173,3**	**50 678,3**
გადასახადები	27 332,4	29 023,1	31 944,3	32 554,1	34 246,9	36 027,7
საშემოსავლო გადასახადი	0.0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
დამატებული ღირებულების გადასახადი	21 513,3	23 223,1	27 344,3	26 458,3	27 834,1	29 281,5
ქონების გადასახადი	5 819,1	5 800,0	4 600,0	6 095,8	6 412,9	6 746,2
გრანტები	7 858,7	11 319,5	269,8	9 559.5	10 056,6	10 579,5
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები		15,4				
გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან	7 858,7	11 304,1	269,8	9 559.5	10 056,6	10 579,5
გათანაბრებითი ტრანსფერი	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
მიზნობრივი ტრანსფერი	365,0	269,8	269,8	283,6	298,3	313,8
კაპიტალური და სპეციალური ტრანსფერები	7 493,7	11 034,3	0,0	9275,9	9 758,3	10 265,7
სხვა შემოსავლები	3 404,3	2 677,1	3 655,9	3 678,5	3 869,8	4 071,0
არაფინანსური აქტივების კლება	**677,1**	**430,0**	**530,0**	**451,5**	**474,1**	**497,7**
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოყენება)						
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის დაგროვება)						

გადასახდელები

ბოლო წლებში არსებული სტრატეგიის შესაბამისად პრიორიტეტულ მიმართულებებზე მიმართული სახსრების ზრდამ შესაძლებელი გახადა ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება, რითაც, თავის მხრივ, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, მუნიციპალიტეტში ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა, ინფრასტრუქტურის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, ტურიზმის, კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარება და სხვ.

ზემო აღნიშნულის გათვალისწინებით 2025-2028 წლებში მუნიციპალიტეტის სტრატეგია თითქმის უცვლელია და მოიცავს ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებას, მოსახლეობის სოციალური პირობების გაუმჯობესებას, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველყოფას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვას და სკოლამდელი განათლების ხელშეწყობას. ახალციხის მუნიციპალიტეტის ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- განათლება;
- ტურიზმი, კულტურა, რელიგია, სპორტი;
- მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა;

- ეფექტური მმართველობა;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის გადასახდელები პრიორიტეტების მიხედვით 2023 –2028 წლებში

ათასი ლარი

დასახელება	პრიორიტეტის კოდი	2023 ფაქტი	2024 გეგმა	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 პროგნოზი	2027 პროგნოზი	2028 პროგნოზი
გადასახდელები სულ		38 822,0	55 408,1	36 400,0	46 243.9	48 648,7	51 178,4
ინფრასტრუქტურის განვითარება	02 00	15 258,0	28 657,2	8 905,1	21 617,0	22 741,1	23 923,6
დასუფთავება და გარემოს დაცვა	03 00	6 170,8	4 163,4	3 504,6	3 609,8	3 797,5	3 994,9
განათლება	04 00	5 627,2	7 968,5	7 941,3	7 641,6	8 039,0	8 457,0
კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი	05 00	4 305,1	5 098,2	5 685,6	4 832,4	5 083,6	5 348,0
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	06 00	1 747,0	2 059,8	2 158,7	2 220,4	2 335,9	2 457,4
მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები	01 00	5 714,0	7 460,9	8 204,7	6 322.8	6 651,6	6 997,5

ბიუჯეტის ბალანსი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ბალანსი 2023 –2028 წლებში

ათას ლარში

დასახელება	2023 ფაქტი	2024 გეგმა	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 პროგნოზი	2027 პროგნოზი	2028 პროგნოზი
I. შემოსავლები	38 595,4	43 019,7	35 870,0	45 792.1	48 173,3	50 678,3
გადასახადები	27 332,4	29 023,1	31 944,32	32 554.1	34 246,9	36 027,7
გრანტები	7 858,7	11 319,5	269,8	9 559.5	10 056,7	10 579,5
სხვა შემოსავლები	3 404,3	2 677,1	3 655,9	3 678.5	3 869,8	4 071,0
II. ხარჯები	21 329,3	27 274,6	27 509,5	25 444,8	26 767,9	28 159,9
შრომის ანაზღაურება	3 549,4	4 523,3	5 405,1	4 137,8	4 353,0	4 479,3
საქონელი და მომსახურება	2 905,8	4 356,0	3 171,5	3 128,6	3 291,3	3 462,5
პროცენტი	43,8	40,0	20,0	21,0	22,1	23,3
სუბსიდიები	11 039,5	13 487,2	15 722,2	15 285,7	16 080,6	16 916,8
გრანტები	566,2	298,0	225,0	126,1	132,7	139,6
სოციალური უზრუნველყოფა	1 555,3	1 763,9	1 873,9	1 436,8	1 511,5	1 590,1
სხვა ხარჯები	1 669,3	2 806,3	1 091,8	1 085,9	1 142,4	1 201,8
III. საოპერაციო სალდო	17 266,0	15 745,1	8 360,5	20 347,3	21 405,4	22 518,4
IV. არაფინანსური აქტივების ცვლილება	16 695,8	27 583,6	8 240,6	20 221,1	21 272,6	22 378,8
ზრდა	17 372,9	28 013,6	8 770,6	20 673,1	21 748,1	22 879,0
კლება	677,1	430,0	530,0	451,5	474,1	497,7
V. მთლიანი სალდო	570,2	-11 838,5	119,9	119,9	119,9	119,9

VI. ფინანსური აქტივების ცვლილება	**450,4**	**-11 958,4**	0,0	0,0	0,0	0,0
ზრდა	450,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ვალუტა და დეპოზიტები	450,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
კლება	0,0	11 958,4	0,0	0,0	0,0	0,0
ვალუტა და დეპოზიტები	0,0	11 958,4	0,0	0,0	0,0	0,0
VII. ვალდებულებების ცვლილება	**-119,8**	**-119,9**	**-119,9**	**-119,9**	**-119,9**	**-119,9**
კლება	119,8	119,9	-119,9	119,9	119,9	119,9
საშინაო	119,8	119,9	-119,9	119,9	119,9	119,9
სესხები	-	-				
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	-	-				
VIII. ბალანსი	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

2023-2024 წლების ბიუჯეტების მიმოხილვა

2023 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა

2023 წელს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მთლიანი **შემოსულობები** დაიგეგმა 39 213,1 ათასი ლარით, ხოლო **შემოსავლები** - 38 721,2 ათასი ლარით, მათ შორის: **გადასახადები** 27 846,0 ათასი ლარი, **გრანტები** 7 958,0 ათასი ლარი, **სხვა შემოსავლები** 2 917,2 ათასი ლარი, არაფინანსური აქტივების კლებიდან შემოსავალი განისაზღვრა 491,9 ათასი ლარის ფარგლებში.

2023 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ტრანსფერის გეგმამ შეადგინა 7 958,0 ათასი ლარი. დაფინანსდა გზების მშენებლობა, ნაპირსამაგრების და სანიაღვრე არხების მოწყობა, სპორტული ნაგებობების მშენებლობა და სარეკონსტრუქციო სამუშაოები, წყალმომარაგების სისტემის მშენებლობა და რეაბილიტაცია, სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის სალიკვიდაციო ღონისძიებები. განხორციელდა სარწყავი და სანიაღვრე არხების, შიდა სასოფლო გზების, ხიდების და ბოგირების სარეაბილიტაციო სამუშაოები, მოსახლეობისათვის დაზიანებული სახლის სახურავების შეკეთებისათვის მასალების შეძენა და სხვ.

ახალციხის მუნიციპალიტეტში 2023 წელს განხორციელებული და მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტები:

ქალაქ ახალციხეში ასპინძის ქუჩის სარეაბილიტაციო სამუშაოები, პროექტის ღირებულება 570 000,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში ტაბიძის ქუჩის და ბაგინაშვილის II ჩიხის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 334 208,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში ხანძთელის, მთაწმინდელის და თამარაშვილის ქუჩების სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 820 632,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში ჩოლოყაშვილის ქუჩის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 311 789,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ქალაქ ვალეში მაჭარაშვილის ქუჩის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 1 161 000,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში ყაზბეგის ქუჩის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 455 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ მუგარეთში შიდა გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 517 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფლების - გიორგიწმინდის და ფერსის დამაკავშირებელი ე.წ. ზედა გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 388 600,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ ურაველში ეკლესიასთან მისასვლელი გზის, ჯვარიძეების უბნის გზის და აგარების მონასტრის გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 729 185,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ ტყემლანაში საყუნეთი-ტყემლანის დამაკავშირებელი გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 1 080 000,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში თამარაშვილის ქუჩის N8-ში მდებარე საცხოვრებელი კორპუსის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 123 112,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში რუსთაველის ქუჩაზე ფასადების, საყრდენი კედლის და ღობის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 293 445,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში რუსთაველის ქუჩის N10-ში არსებული მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის ფასადის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 111 800,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში თამარაშვილის ქუჩის N29, N31 და N33-ში არსებული საცხოვრებელი კორპუსების სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 191 365,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ გიორგიწმინდის სასმელი წყლის სისტემის მოწყობის სამუშაოები - 168 420,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ სვირის სასმელი წყლის მაგისტრალის მილსადენის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 611 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ქალაქ ვალეში და სოფლებში: აგარა, ანი, ტყემლანა, ივლიტა - გარე განათების ქსელის მოწყობის სამუშაოები - 122 222,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ კლდეში არსებული მონოლითური რკინა-ბეტონის ხიდის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 295 482,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში რუსთაველის ქუჩის N111-ში სკვერის მოწყობის სამუშაოები - 988 152,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში რაბათის სანიაღვრე არხის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 209 333,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ ელიაწმინდაში სპორტული მოედნის მოწყობის სამუშაოები - 92 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ სვირში სპორტული მოედნის მოწყობის სამუშაოები - 91 556,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ მინაძეში სპორტული მოედნის მოწყობის სამუშაოები - 79 500,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ აწყურში კულტურის სახლის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 696 000,00 ლარი;

და სხვ.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის და სპორტის სამსახურის მიერ 2023 წელს დაიგეგმა და ჩატარდა სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებები, კონკურსები, ტრენინგები კერძოდ:

3 მარტი - დედის დღე;

8 მარტი - ქალთა საერთაშორისო სოლიდარობის დრე;

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე;

კონკურსი-ფესტივალი - ,,სხვა საქართველო სად არის“;

ერთობლივი კონცერტი ორკესტრისა და სახელოვნებო სკოლის წარმატებული მოსწავლეების შესრულებით;

საინფორმაციო შეხვედრები ,,გენდერული ძალადობის წინააღმდეგ 16 დღიანი კამპანიის ფარგლებში“;

საგანმანათლებლო ექსკურსია სკოლის მოსწავლეებისთის;

დედამიწის საერთაშორისო დღე;

წმინდა შალვა ახალციხელის ხსენების დრე;

სოფლად მცხოვრებ ქალთა საერთაშორისო დღე;

პურის ფესტივალი;

სტიპენდიების გადაცემა წარმატებული სტუდენტებისთვის;

ახალგაზრდული საბჭოს მხარდამჭერი პროგრამა;

სპორტულ-შემეცნებითი ღონისძიება ,,ჩემი საყვარელი სპორტი და სპორტსმენები“;

სამოყვარულო ფეხბურთი ახალციხის მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდებს შორის დიდ ფეხბურთში;

ტურნირი ფრენბურთში (ქალთა და ვაჟთა) ახალციხის მუნიცპალიტეტის მერიის ორგანიზაცია-დაწესებულებებს შორის;

როინ სუდაძის სახელობის ტურნირი მინიფეხბურთში მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდებს შორის;

ველორბოლა ახალციხის მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეების მონაწილეობით (გოგონები, ვაჟები);

შალვა რიკაძის სახელობის ტურნირი კალათბურთში ახალციხის მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდებს შორის;

ახალგაზრდობის საერთაშორის დღე;

ახალი სასწავლო წლის დაწყების მილოცვა პირველკლასელთათვის;

რეგიონალური ტურნირი 7x7-ზე ფეხბურთში;

მასწავლებლის დღე;

სპორტსმენების წახალისება

საახალწლო ღონისძიებები და სხვ.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა განყოფილებების მიერ 2023 წელს განხორციელდა შემდეგი სოციალური პროგრამები:

1. სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 4,0 ათასი ლარით, პროგრამის მიზანს წარმოადგენს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები და რეგისტრირებული, პროგრამით გათვალისწინებული სტატუსის მქონე პირების სარიტუალო მომსახურება, პროგრამით ისარგებლა 6-მა ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 1,5 ათასი ლარი;

2. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 222,6 ათასი ლარით, პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული შშმ პირების სოციალური დახმარება, მათი საზოგადოებაში ინტეგრაციისა და რეაბილიტაციის მიზნით. (მკვეთრად გამოხატული შშმ პირები, მხედველობით მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ პირები, შშმ სტატუსის მქონე ბავშვები). წლის განმავლობაში პროგრამით ისარგებლა 433-მა ბენებეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 186,5 ათასი ლარი.

3. II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე შშმ პირებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 19,0 ათასი ლარით, პროგრამა მოიცავს მკვეთრად და მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ ვეტერანების ყოველთვიურ დახმარებას, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანების ერთჯერად დახმარებას და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერად დახმარებას. პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები, სხვადასხვა ომებსა და კონფლიქტებში მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარება. პროგრამით ისარგებლა 24-მა ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 12,7 ათასი ლარი.

4. ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 220,6 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი მოქალაქეების (მარტოხელა მოხუცები, მრავალშვილიანი

ოჯახები, სოციალურად დაუცველები) კვებით უზრუნველყოფა უფასო სასადილოში ერთჯერადად დღეში, პროგრამით სარგებლობს 190 ბენეფიციარი. პროგრამიდან გახარჯულია 198,9 ათასი ლარი.

5. ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 18,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართის ხანძრით დაზიანების შემთხვევაში, პროგრამა ითვალისწინებს ოჯახების ერთჯერად დახმარებას. პროგრამით ისარგებლა 4-მა ოჯახმა, პროგრამიდან გახარჯულია 9,6 ათასი ლარი.

6. იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახმარების პროგრამა; პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 342,7 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები იძულებით გადაადგილებული პირების და შეჭირვებული მოქალაქეების ფინანსური დახმარება, პროგრამით ისარგებლა 503-მა ბენეფიციარმა, პროგრამიდან გახარჯულია 256,7 ათასი ლარი.

7. 95 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 42,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია უხუცესთა და ობოლ ბავშვთა ფინანსური მხარდაჭერა, პროგრამით 2023 წელს ისარგებლა 63-მა ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 26,3 ათასი ლარი.

8. ქალაქ ახალციხეში მგზავრთა გადაყვანის შეღავათის პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 48,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის მოქალაქეების და შემოსული სტუმრების საქალაქო ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულების 50%-იანი თანადაფინანსება. პროგრამით თვეში სარგებლობს დაახლოებით 3500 ბენეფიციარი, პროგრამიდან გახარჯულია 44,2 ათასი ლარი.

9. ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარების პროგრამა ყოველ ახალშობილზე. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 97,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ახალშობილთა ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა დემოგრაფიის გაუმჯობესების და შობადობის მატების მიზნით, პროგრამით ისარგებლა 283 ახალშობილის ოჯახმა. პროგრამიდან გახარჯულია 91,1 ათასი ლარი.

10. მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების დაფინანსების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 6,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია სტიქიის შედეგად უსახლკაროდ დარჩენილი ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით. პროგრამით ისარგებლა 3-მა ოჯახმა. პროგრამიდან გახარჯულია 1,5 ათასი ლარი.

11. მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დაფინანსების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 1 101,7 ათასი ლარით. პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეების სხვადასხვა სამედიცინო მომსახურების დაფინანსებას, როგორიცაა სამედიცინო კვლევები, ქირურგიული ოპერაციები, სტაციონარული მკურნალობა, ონკოლოგიური დაავადებების მქონე პაციენტთა ფინანსური მხარდაჭერა, ვეტერანთა მედიკამენტოზური პაკეტი, ეპილეფსიისა და ფსიქიატრიულ დაავადებათა მედიკამენტოზური პაკეტი, პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული მოქალაქეების სამედიცინო მომსახურების, მედიკამენტებით უზრუნველყოფის, სხვადასხვა სამედიცინო გამოკვლევების დაფინანსება. პროგრამიდან გახარჯულია 918,1 ათასი ლარი. ისარგებლა 2313-მა ბენეფიციარმა.

2024 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა

2024 წელს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მთლიანი **შემოსულობები** დაგეგმილია 43 449,7 ათასი ლარით, ხოლო **შემოსავლები** - 43 019,7 ათასი ლარით, მათ შორის: **გადასახადები** 29 023,1 ათასი ლარი, **გრანტები** 11 319,5 ათასი ლარი, **სხვა შემოსავლები** 2 677,1

ათასი ლარი, არაფინანსური აქტივების კლებიდან შემოსავალი განსაზღვრულია 430,0 ათასი ლარის ოდენობით.

2024 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ტრანსფერის გეგმა შეადგენს 11 304,1 ათას ლარს. ფინანსდება გზების მშენებლობა, ნაპირსამაგრების და სანიაღვრე არხების მოწყობა, სპორტული ნაგებობების მშენებლობა და სარეკონსტრუქციო სამუშაოები, წყალმომარაგების სისტემის მშენებლობა და რეაბილიტაცია, მაღალმთიანი დასახლების განვითარების ღონისძიებები. ხორციელდება სარწყავი და სანიაღვრე არხების, შიდა სასოფლო გზების, ხიდების და ბოგირების სარეაბილიტაციო სამუშაოები, მოსახლეობისათვის დაზიანებული სახლის სახურავების შეკეთებისათვის მასალების შეძენა.

ახალციხის მუნიციპალიტეტში 2024 წელს განხორციელებული და მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტები:

ქალაქ ახალციხეში გამსახურდიას ქუჩის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 813 000,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში საფარის ქუჩაზე საფეხმავლო ბილიკის, ახალქალაქის გზატკეცილის მონაკვეთის, რუსთაველის ქუჩის (ყოფილი ზარზმელის ქუჩის მონაკვეთის), რუსთაველის N122-ის ეზოს, რუსთაველის ქუჩის N134-ის მიმდებარედ, ბექა ჯაყელის პირველი ჩიხის მიმდებარედ და N61ზ-ს მიმდებარედ გზის რეაბილიტაცია და ქალაქ ახალციხეში რუსთაველის ქუჩის N124-ში პირველი და მეორე კორპუსების მიმდებარედ პარკინგის მოწყობის სამუშაოების შესყიდვის უზრუნველყოფა - 1 099 999,95 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ წინუბნის და ქალაქ ვალეს დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია, ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ წყრუთის გზის და დაზიანებული საყრდენი კედლის შეცვლის სამუშაოები - 760 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ აწყურის და სოფელ თისელის დამაკავშირებელი გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 1 420 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ ზიკილიაში VI, VII და XIV ქუჩების და XIV ქუჩაზე საყრდენი კედლის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 266 835,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სიფელ საძელში V ქუჩის I შესახვევის და XIII ქუჩის რეაბილიტაციის სამუშაოები - 233 255,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში რაბათის სასაფლაოსთან მისასვლელი გზის და პარკინგის მოწყობის სამუშაოები - 215 015,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში ე.წ. ,,მარდაჩაის“ სანიაღვრე არხის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 495 852,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღრელის წყალმომარაგების სათავე ნაგებობის და მაგისტრალური მილსადენის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 965 000,00 ლარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ სხვილისში სარწყავი სისტემის სატუმბი სადგურის (ე.წ. ფარეხას) რეაბილიტაცია - 469 169,00 ლარი;

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში ახალციხის მუნიციპალიტეტის ქალაქ ვალეში და სოფლებში: მინაძეში, წყორძაში, ანში და საძელში გარე განატების მოწყობის სამუშაოები - 145 299,00 ლარი;

ქალაქ ახალციხეში ასპინძის ქუჩის N34-ში მდებარე საცხოვრებელი კორპუსის ფასადის სარეაბილიტაციო სამუშაოები - 325 029,00 ლარი;

და სხვ.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურისა და სპორტისა სამსახურის მიერ 2024 წელს დაიგეგმა და ჩატარდა სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებები, კონკურსები, ტრენინგები, კერძოდ:

სოფელ აწყურის რეაბილიტირებული კულტურის სახლის გახსნა;

3 მარტი - შეხვედრები ადმინისტრაციულ ერთეულებში მცხოვრებ მარტოხელა და მარჩენალდაკარგულ, მცირეწლოვანი შვილების დედებთან;

8 მარტი - ქალთა საერთაშორისო დღე (შეხვედრა მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ ღვაწლმოსილ ქალბატონებთან);

კომპოზიტორ-შემსრულებლის - ვაჟა დურგლიშვილის საღამო;

ფოლკლორის საერთაშორისო ფესტივალში მონაწილეობა;

26 მაისი - საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე;

ფოტოკუნკურსი ,,ჩემი მესხეთი“;

მასტერკლასი სამუსიკო სკოლის მოსწავლეებისთვის;

საქართველოს კუთხეების ფესტივალი;

კონკურსი-ფესტივალი ,,სხვა საქართველო სად არის“;

შალვა ახალციხელის ხსენების დღე;

შემოქმედებითი კომპასი საქართველო;

ახალგაზრდული საბჭოს გაძლიერების პროგრამა;

სოფლად მცხოვრები ახალგაზრდების განვითარების პროგრამა, საინფორმაციო და სასწავლო ტრენინგები 6 თემში;

ინკლუზიური განათლების ლექცია-სემინარი;

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მოხალისე 2024;

დედაენის დღე;

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე;

ახალგაზრდობის საერთაშორისო დღე.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა განყოფილებების მიერ განხორციელდა შემდეგი სოციალური პროგრამები 2024 წლის 01 აგვისტოს მდგომარეობით:

1. სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 4,2 ათასი ლარით, პროგრამის მიზანს წარმოადგენს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები და რეგისტრირებული, პროგრამით გათვალისწინებული სტატუსის მქონე პირების სარიტუალო მომსახურება, პროგრამით ისარგებლა 7 ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 1,8 ათასი ლარი;

2. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 270,0 ათასი ლარით, პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული შშმ პირების სოციალური დახმარება მათი საზოგადოებაში ინტეგრაციისა და რეაბილიტაციის მიზნით. (მკვეთრად გამოხატული შშმ პირები, მხედველობით მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ პირები, შშმ სტატუსის მქონე ბავშვები, რეაბილიტაციის საჭიროების მქონე შშმ ბავშვები/შშმ სტატუსის არმქონე ბავშვები (აუტისტური სპექტრის და სხვა დარღვევების მქონე ბავშვები)). პროგრამით ისარგებლა 430-მა ბენეფიციარმა, გახარჯულია 134,6 ათასი ლარი

3. II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე შშმ პირების და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 16,0 ათასი ლარით, ქვეპროგრამა მოიცავს მკვეთრად და მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ ვეტერანების ყოველთვიურ დახმარებას, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანების ერთჯერად დახმარებას და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერად დახმარებას. ქვეპროგრამის მიზანია

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები, სხვადასხვა ომებსა და კონფლიქტებში მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარება. ქვეპროგრამით ისარგებლა 13-მა ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 5,6 ათასი ლარი.

4. ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 323,4 ათასი ლარით. ქვეპროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი მოქალაქეების (მარტოხელა მოხუცები, მრავალშვილიანი ოჯახები, სოციალურად დაუცველები) კვებით უზრუნველყოფა უფასო სასადილოში ერთჯერადად დღეში, ქვეპროგრამით სარგებლობს 180 ბენეფიციარი. ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 134,3 ათასი ლარი.

5. ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 20,6 ათასი ლარით. ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართის ხანძრით დაზიანების შემთხვევაში, ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ოჯახების ერთჯერად დახმარებას. ქვეპროგრამით ისარგებლა 4-მა ოჯახმა, პროგრამიდან გახარჯულია 16,8 ათასი ლარი.

6. იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახმარების ქვეპროგრამა; ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 345,2 ათასი ლარით. ქვეპროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები იძულებით გადაადგილებული პირების და შეჭირვებული მოქალაქეების ფინანსური დახმარება, ქვეპროგრამით ისარგებლა 431-მა ბენეფიციარმა, ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 119,9 ათასი ლარი.

7. 95 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 42,0 ათასი ლარით. ქვეპროგრამის მიზანია უხუცესთა და ობოლ ბავშვთა ფინანსური მხარდაჭერა, ქვეპროგრამით 2024 წელს სარგებლობს 26 ბენეფიციარი. ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 15,6 ათასი ლარი.

8. ქალაქ ახალციხეში მგზავრთა გადაყვანის შეღავათის ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 44,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის მოქალაქეების და შემოსული სტუმრების საქალაქო ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულების 50%-იანი თანადაფინანსება. ქვეპროგრამით თვეში სარგებლობს დაახლოებით 4000 ბენეფიციარი, ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 14,1 ათასი ლარი.

9. ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარების ქვეპროგრამა ყოველ ახალშობილზე. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 99,0 ათასი ლარით. ქვეპროგრამის მიზანია ახალშობილთა ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა დემოგრაფიის გაუმჯობესების და შობადობის მატების მიზნით, ქვეპროგრამით ისარგებლა 144-ზე მეტმა ახალშობილის ოჯახმა. ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 44,1 ათასი ლარი.

10. მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების დაფინანსების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 24,0 ათასი ლარით. ქვეპროგრამის მიზანია სტიქიის შედეგად უსახლკაროდ დარჩენილი ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით. ქვეპროგრამით ისარგებლა 2-მა ოჯახმა. ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 2,8 ათასი ლარი.

11. მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დაფინანსების ქვეპროგრამა. ქვეპროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 871,5 ათასი ლარით. ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეების სხვადასხვა სამედიცინო მომსახურების დაფინანსებას, როგორიცაა სამედიცინო კვლევები, ქირურგიული ოპერაციები, სტაციონარული მკურნალობა, ონკოლოგიური დაავადებების მქონე პაციენტთა ფინანსური მხარდაჭერა, ვეტერანთა მედიკამენტოზური პაკეტი, ეპილეფსიისა და ფსიქიატრიულ დაავადებათა მედიკამენტოზური პაკეტი, ქვეპროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული მოქალაქეების სამედიცინო მომსახურების, მედიკამენტებით

უზრუნველყოფის, სხვადასხვა სამედიცინო გამოკვლევების დაფინანსება. ქვეპროგრამიდან გახარჯულია 545,1 ათასი ლარი. ისარგებლა 1612-მა ბენეფიციარმა.

თავი III.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში

„პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგიის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 8 ივლისის N385 ბრძანების შესაბამისად 2025-2028 წლებში ბიუჯეტის განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე და ბიუჯეტიდან დაფინანსებულ ძირითად პროგრამებზე ასიგნებების ზღვრული მოცულობები განისაზღვროს შემდეგი ოდენობებით:

პროგრამული კოდი	პრიორიტეტის/პროგრამის დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტი	2026 წლის ასიგნებების ზღვრული მოცულობა	2027 წლის ასიგნებების ზღვრული მოცულობა	2028 წლის ასიგნებების ზღვრული მოცულობა
01 00	**მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები**	**8 204,7**	**6 322,8**	**6 651,6**	**6 997,5**
01 01	საკანონმდებლო და აღმასრულებელი საქმიანობის უზრუნველყოფა	7 839,8	5 939,2	6 248,0	6 572,9
01 01 01	ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	1 952,4	1 691,2	1 779,1	1 871,6
01 01 02	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერია	5 887,4	4 248,0	4 468,9	4 701,3
01 02	საერთო დანიშნულების ხარჯები	339,9	**357,3**	**375,9**	**395,5**
01 02 01	სარეზერვო ფონდი	200,0	200,0	200,0	200,0
01 02 03	მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	139,9	62,7	0,0	0,0
01 03	საგანგებო მდგომარეობასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა ხარჯი	25,0	25,0	25,0	25,0
02 00	**ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**9 025,1**	**21 617,0**	**22 741,0**	**23 923,6**
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	**3 222,2**	**10 472,0**	**11 016,5**	**11 589,4**
02 01 01	გზების მიმდინარე შეკეთება	127,8	133,6	140,5	147,8
02 01 02	ახალი გზების მშენებლობა	3 044,4	10 338,4	10 876,0	11 441,5
02 01 03	ნაპირსამაგრი სამუშაოები	50,0	0,0	0,0	0,0
02 02	**წყლის სისტემების განვითარება**	**1 386,3**	**3 281,8**	**3 452,5**	**3 632,0**
02 02 03	წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია	520,0	2 371,4	2 494,7	2 624,4
02 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება	866,3	910,4	957,8	1 007,6
02 03	**გარე განათება**	**950,0**	**840,8**	**884,5**	**930,5**
02 03 01	გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია	650,0	630,6	663,4	697,9

02 03 02	გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა	300,0	210,2	221,1	232,6
02 04	**მუნიციპალური ტრანსპორტის განვითარება**	**1 796,7**	**666,5**	**7 01,2**	**737,7**
02 04 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალური ტრანსპორტი	896,7	666,5	701,2	737,7
02 04 02	მუნიციპალური ტრანსპორტის განახლება	900,0	0,0	0,0	0,0
02 07	**კეთილმოწყობა**	**1 418,5**	**6 129,4**	**6 448,2**	**6 783,5**
02 07 01	საკადასტრო აზომვითი ნახაზები, ესკიზებისა და სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა	260,0	1 481,9	1 559,0	1 640,0
02 07 02	შენობების ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია	320,0	2 259,6	2 377,1	2 500,8
02 07 03	პარკებისა და სკვერების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	150,0	1 114,1	1 172,0	1 232,9
02 07 04	სოფლის მხარდაჭერის ქვეპროგრამა	688,5	1 273,8	1 340,0	1 409,7
02 08	**სარიტუალო ღონისძიებები**	**251,4**	**226,1**	**237,8**	**250,2**
02 08 01	სასაფლაოების მოვლა, შემოღობვა	0,0	0,0	0,0	0,0
02 08 02	ა(ა)იპ ,,ახალციხის სასაფლაოების მართვის ცენტრი“	251,4	**226,1**	**237,8**	**250,2**
03 00	**დასუფთავება და გარემოს დაცვა**	**3 504,6**	**3 609,8**	**3 797,5**	**3 994,9**
03 01	დასუფთავება და ნარჩენების გატანა	70,0	0,0	0,0	0,0
03 02	ა(ა)იპ ახალციხის სერვის ჯგუფი	3 434,6	3 609,8	3 797,5	3 994,9
04 00	**განათლება**	**7 941,3**	**7 641,6**	**8 039,0**	**8 457,0**
04 01	**სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება**	**7 397,0**	**6 546,3**	**6 886,7**	**7 244,8**
04 01 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება	7 397,0	6 546,3	6 886,7	7 244,8
04 02	**განათლების დაწესებულებების რეაბილიტაცია, მშენებლობა**	**500,0**	**1 051,0**	**1 105,7**	**1 163,1**
04 02 01	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა	500,0	1 051,0	1 105,7	1 163,1
04 02 02	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	0,0	0,0	0,0	0,0
04 03	**ახალციხის მერის სტიპენდიები წარჩინებულ სტუდენტებს**	**44,3**	**44,4**	**46,7**	**49,1**
05 00	**კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი**	**5 565,6**	**4 832,4**	**5 083,7**	**5 348,0**
05 01	**სპორტის სფეროს განვითარება**	**2 447,5**	**2 209,5**	**2 324,4**	**2 445,3**
05 01 01	სპორტული ღონისძიებები	155,0	277,2	291,6	306,8
05 01 02	სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	700,0	525,5	552,8	581,6
05 01 05	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სპორტული გაერთიანება	1 592,5	1 406,8	1 480,0	1 556,9
05 02	**კულტურის სფეროს განვითარება**	**2 917,1**	**2 760,5**	**2 904,0**	**3 055,0**
05 02 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებების გაერთიანება	664,7	733,3	771,4	811,6
05 02 02	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო-საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლა	558,8	587,3	617,8	650,0
05 02 03	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო-საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამხატვრო სკოლა	200,3	210,6	221,5	233,0
05 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის ციხე	0,0	0,0	0,0	0,0
05 02 07	კულტურული ღონისძიებების დაფინანსება	260,3	388,6	408,8	430,1
05 02 08	კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	1 000,0	210,2	221,1	232,6
05 02 09	კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა	200,0	210,2	221,1	232,6

05 03	**ახალგაზრდობის მხარდაჭერა**	**146,0**	**125,1**	**131,6**	**138,5**
05 03 01	საზოგადოებრივი და ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა	146,0	125,1	131,6	138,5
05 04	**თეატრები**	**25,0**	**126,1**	**132,7**	**139,6**
05 05	**ა(ა)იპ სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია**	**30,0**	**31,5**	**33,2**	**34,9**
06 00	**ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა**	**2 158,7**	**2 220,4**	**2 335,9**	**2 457,4**
06 01	**ჯანმრთელობის დაცვა**	**0,0**	0,0	0,0	0,0
06 01 02	ამბულატორიების ობიექტების აღჭურვა, მშენებლობა, რეაბილიტაცია	0,0	0,0	0,0	0,0
06 02	**სოციალური დაცვა**	**2 158,7**	**2 220,4**	**2 335,9**	**2 457,4**
06 02 01	სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურება	4,4	4,2	4,4	4,7
06 02 02	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარება	283,5	298,0	313,5	329,8
06 02 03	II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე შშმ პირების და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	16,8	17,7	18,6	19,5
06 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი	339,6	356,9	375,4	395,0
06 02 05	ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	22,6	18,9	19,9	20,9
06 02 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახმარება	362,4	380,9	400,7	421,5
06 02 07	95 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარება	44,1	46,3	48,8	51,3
06 02 09	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება ყოველ ახალშობილზე	104,0	109,3	114,9	120,9
06 02 10	მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების თანადაფინანსება	25,2	26,5	27,9	29,3
06 02 11	მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დაფინანსება	956,1	961,7	1 011,7	1 064,3

ინფრასტრუქტურის განვითარება

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია. ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა. პრიორიტეტის ფარგლებში გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, წყლის სისტემების, გარე განათების ქსელის განვითარება და მუნიციპალიტეტში სხვა აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების დაფინანსება. პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება როგორც ახალი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, ასევე, არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები.

პრიორიტეტი კავშირშია "ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი გავნითარებისათვის"-ის შემდეგ მიზნებთან:

- მიზანი 1. სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა;
- მიზანი 5. გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ყველა ქალისა და გოგონას შესაძლებლობების გაუმჯობესება;
- მიზანი 6. წყლის მდგრადი მართვისა და სანიტარული ნორმების დაცვის საყოველთაო უზრუნველყოფა;
- მიზანი 9. მდგრადი ინფრასტრუქტურის შექმნა, ინკლუზიური და განვითარებული ინდუსტრიალიზაციისა და ინოვაციების ხელშეწყობა;
- მიზანი 11. ქალაქებისა და დასახლებების ინკლუზიური, უსაფრთხო და მდგრადი განვითარება.

პროგრამული. კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
02 00	**ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**9 025,1**	**11 913,7**	**12 506,5**	**13 153,7**
02 01	**საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**3 222,2**	**2 594,0**	**2 725,4**	**2 864,5**
02 01 01	გზების მიმდინარე შეკეთება	127,1	133,6	140,5	147,8
02 01 02	ახალი გზების მშენებლობა	3 044,4	2 407,2	2 530,0	2 659,0
02 01 03	ნაპირსამაგრი სამუშაოები	50,0	53,2	54,9	57,7
02 02	**წყლის სისტემების განვითარება**	**1 386,3**	**1 456,9**	**1 509,4**	**1 587,3**
02 02 03	წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია	520,0	546,5	551,6	579,7
02 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება	866,3	910,4	957,8	1 007,6
02 03	**გარე განათება**	**950,0**	**840,8**	**884,5**	**930,5**
02 03 01	გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია	650,0	630,6	663,4	697,9
02 03 02	გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა	300,0	210,2	221,1	232,6
02 04	**მუნიციპალური ტრანსპორტის განვითარება**	**1 796,7**	**666,5**	**7 01,2**	**737,7**
02 04 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალური ტრანსპორტი	896,7	666,5	701,2	737,7
02 04 02	მუნიციპალური ტრანსპორტის განახლება	900,0	0,0	0,0	0,0
02 07	**კეთილმოწყობა**	**1 418,5**	**6 129,4**	**6 448,2**	**6 783,5**
02 07 01	საკადასტრო აზომვითი ნახაზები, ესკიზებისა და სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა	260,0	1 481,9	1 559,0	1 640,0
02 07 02	შენობების, ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია	320,0	2 259,6	2 377,1	2 500,8
02 07 03	პარკებისა და სკვერების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	150,0	1 114,1	1 172,0	1 232,9
02 07 04	სოფლის მხარდაჭერის ქვეპროგრამა	688,5	1 273,8	1 340,0	1 409,7
02 08	**სარიტუალო ღონისძიებები**	**251,4**	**226,1**	**237,8**	**250,2**
02 08 01	სასაფლაოების მოვლა, შემოღობვა	0,0	0,0	0,0	0,0
02 08 02	ა(ა)იპ ახალციხის სასაფლაოების მართვის ცენტრი	251,4	226,1	237,8	250,2

პროგრამის დასახელება	კოდი	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 01		3 222,2	8 183,9
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) კაპიტალურ და მიმდინარე შეკეთებას, მუნიციპალიტეტში ახალი გზების მშენებლობას. პროგრამის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი, ადგილობრივი ბიუჯეტის საკუთარი სახსრები უმეტესწილად ხმარდება გზების მიმდინარე შეკეთებას. მიმდინარე პერიოდისათვის მუნიციპალური გზების 20% სრულად რეაბილიტირებულია, დარჩენილ ნაწილზე მიმდინარეობს სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ხოლო ნაწილზე იგეგმება შესაბამისი სამუშაობის ჩატარება. სარეაბილიტაციო გზების შერჩევა და პრიორიტეტიზაცია ხორციელდება მოსახლეობის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება სტიქიური მოვლენების შედეგების აღმოფხვრა და სხვა წინასწარ გაუთვალისწინებელი ღონისძიებები. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 3 ქვეპროგრამა: - გზების მიმდინარე შეკეთება; - ახალი გზების მშენებლობა; -ნაპირსამაგრი სამუშაოები; გზების მმიმდინარე შეკეთების ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების კაპიტალური (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) შეკეთება/რეაბილიტაცია. სამუშაოების მოცულობა დაკავშირებულია სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ კაპიტალურ ტრანსფერზე. ბოლო წლების განმავლობაში, საშუალოდ წლის განმავლობაში, კაპიტალური რეაბილიტაცია უტარდება 7 500 გრძ/მ გზას (მათ შორის ახალი გზებია: ასფალტის გზა 5 000 გრძ/მ, ან ბეტონის გზაა 2 500 გრძ/მ) ახალი გზების მშენებლობის ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალი გზების მოწყობა. სამუშაოები მოიცავს ასფალტირებული ქუჩების დაზიანებული მონაკვეთების აღდგენა-რეაბილიტაციას (მათ შორის, ე.წ. ორმული შეკეთება), ასევე, არაასფალტირებული ქუჩების გრუნტის საფარის მოსწორებას და მოხრეშვა-მოშანდაკებას. წლის განმავლობაში საშუალოდ ხორციელდება 300 000 კვ/მ გზის მიმდინარე შეკეთება; ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ზამთრის პერიოდში გზების თოვლის საფარისგან გაწმენდა. ნაპირსამაგრი სამუშაოების ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული ნაპირების გამაგრებითი სამუშაოები. ქვეპროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობის სწრაფი უზრუნველყოფა სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება; და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მოწყობილია გენდერულად მგრძნობიარე საგზაო ინფრასტრუქტურა და შექმნილია პირობები ტრანსპორტისა და ქვეითად მოსიარულეთა უსაფრთხო და შეუფერხებელი გადაადგილებისთვის,			

ქვეპროგრამის დასახელება		გზების მიმდინარე შეკეთება	2025 წლის დაფინანსება (ათას ლარში)	2026-2028 წლების დაფინანსება (ათას ლარში)
კოდი	02 01 01		127,8	421,8

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	გზების მიმდინარე შეკეთების ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების მიმდინარე (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) შეკეთება-რეაბილიტაცია. ბოლო წლების განმავლობაში, საშუალოდ წლის განმავლობაში, რეაბილიტაცია უტარდება 300 000 კვ/მ გზას. ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია ახალციხის მუნიციპალიტეტში არსებული დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების მშენებლობა-რეკონსტრუქცია. გარდა აღნიშნული პროექტებისა, 2025 წლის განმავლობაში არსებული ფინანსური რესურსების ფარგლებში, გზების კაპიტალური შეკეთება შესაძლებელია განხორციელდეს მუნიციპალიტეტის სხვა გზებზეც. ლოკაციების შერჩევა განხორციელდება მოსახლეობის მომართვიანობისა და წლის განმავლობაში წარმოქმინილი გადაუდებებლი აუცილებლობის გათვალისწინებით. ქვეპროგრამის მიზანია არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობის სატრანსპორტო მომსახურებით სწრაფი უზრუნველყოფის ხელშეწყობა; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ცვეთის შემცირება და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	მოსახლეობის უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ცვეთის შემცირება; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალი გზების მშენებლობა**	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 01 02		3 044,4	7 596,2
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია ახალციხის მუნიციპალიტეტში ახალი გზების მშენებლობა. კერძოდ: ქვეპროგრამის ფარგლებში 2025 წელს, სხვა პროექტებთან ერთად, დაგეგმილია შემდეგი 2 ძირითადი პროექტის განხორციელება, როგორც ადგილობრივი ასევე სახელმწიფო ბიუჯეტიდან: - ქალაქ ახალციხეში ნათენაძის, ფარსმან მეფის, ნებიერიძის და სულხან-საბა ორბელიანის ქუჩების რეაბილიტაცია - 3 500 000,00 ლარი; -სოფელ მუსხში და სოფელ ივლიტაში ხიდების მშენებლობა-რეაბილიტაცია - 1 400 000,00 ლარი; გარდა აღნიშნული პროექტებისა, 2025 წელს არსებული ფინანსური რესურსების ფარგლებში, გზების კაპიტალური შეკეთება შესაძლებელია განხორციელდეს მუნიციპალიტეტის სხვა გზებზეც. ლოკაციების შერჩევა განხორციელდება მოსახლეობის მომართვიანობისა და წლის განმავლობაში წარმოქმინილი გადაუდებებლი აუცილებლობის გათვალისწინებით. ქვეპროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება და ახალი გზების მშენებლობის კუთხით მეტი პროექტის განხორციელება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე შენარჩუნებულია გზების მაღალი ხარისხი; მუნიციპალიტეტის გზებზე გადაადგილება არის უსაფრთხო და კომფორტული; გაზრდილი გზების ექსპლოატაციის პერიოდი, შემცირებულია მგზავრთა გადაადგილების დრო; შემცირებულია ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ცვეთის; ტურიზმის ხელშეწყობა; გაუმჯობესებულია მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ნაპირსამაგრი სამუშაოები	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 01 03		50,0	150,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტში სტიქიის შედეგად დაზიანებული მონაკვეთების ნაპირსამაგრი სამუშაოები. ქვეპროგრამის მიზანია დაზიანებული მონაკვეთების დროული აღდგენა და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში სტიქიის შედეგების ლიკვიდირებულია დროულად და სხვ.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	წყლის სისტემების განვითარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2027 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 02		1 386,3	4 553,6
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე სასმელი და სარწყავი წყლის სისტემების მშენებლობა-რეაბილიტაცია. მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სასმელი წყლის უწყვეტი მომარაგება მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტს წარმოადგენს. ამ მიზნით ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ყოველწლიურად ფინანსდება წყლის სისტემების განვითარების პროგრამა, რომელიც მოიცავს როგორც წყალმომარაგების არსებული ქსელის მოვლა-შენახვის ღონისძიებებს, ასევე მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყლის სისტემების რეაბილიტაციას და ახლის მოწყობას. წყლის სისტემების განვითარების პროგრამა შედგება 2 ქვეპროგრამისაგან: -წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია; -ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება; წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაციის ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყალმომარაგების ქსელის (მათ შორის, წყლის სათავე ნაგებობების, წყლის მაგისტრალების და სხვა) კაპიტალურ რეაბილიტაციას. საჭიროების შემთხვევაში ასევე ხორციელდება ახალი წყალმომარაგების ქსელის მოწყობის სამუშაოები. ქვეპროგრამა უმეტესწილად ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერით. ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტში 14 თემის და 2 ქალაქის ადგილობრივი დანიშნულების წყალმომარაგების ქსელის გამართულ და შეუფერხებელი ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, სოფლებში გადაუდებელი აუცილებლობით გამოწვეული დაზიანებების სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელებას და შესაბამისი დოკუმენტაციის მომზადებას. ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ანაზღაურდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებული წყლის ტუმბოების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯები. გარდა ამისა, ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრებით და წლის განმავლობაში ჩატარებული ტენდერებით წარმოქმნილი ეკონომიებით შესაძლებელია განხორციელდეს სხვა პროექტებიც. პროექტების შერჩევა განხორციელდება მოსახლეობის მომართვიანობისა და წლის განმავლობაში წარმოქმინილი გადაუდებელი აუცილებლობის გათვალისწინებით. ქვეპროგრამის მიზანია: მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლების მოსახლეობას სასმელი წყალი მიეწოდებოდეს შეუფერხებლად, წყლის სისტემები ფუნქციონირებდეს გამართულად და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებას მიეწოდება სასმელი წყალი; მუნიციპალიტეტის მაცხოვრებელებს გააჩნით შეუფერხებელი წვდომა სარწყავ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობს სისტემატური სახით და წარმოქმნილ გაუმართაობებზე ხდება მყისიერი რეაგირება და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 02 03		520,0	1 677,8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური; ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება;			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყალმომარაგების ქსელის (მათ შორის, წყლის სათავე ნაგებობების, წყლის მაგისტრალების და სხვ.) კაპიტალურ რეაბილიტაციას. საჭიროების შემთხვევაში, ასევე ხორციელდება ახალი წყალმომარაგების ქსელის მოწყობის სამუშაოები. ქვეპროგრამა უმეტესწილად ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერით. ქვეპროგრამისათვის ასევე გამოყოფილია თანხები მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი შემოსავლებიდან. გარდა ამისა, ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრებით და წლის განმავლობაში ჩატარებული ტენდერებით წარმოქმნილი ეკონომიებით შესაძლებელია განხორციელდეს სხვა პროექტებიც. პროექტების შერჩევა განხორციელდება მოსახლეობის მომართვიანობისა და წლის განმავლობაში წარმოქმინილი გადაუდებებლი აუცილებლობის გათვალისწინებით. ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას სასმელი წყალი მიეწოდებოდეს შეუფერხებლად, წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობდეს უწყვეტ რეჟიმში და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში მოქმედებს სასმელი წყლის მიწოდების 24 საათიანი გრაფიკი; მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნია შეუფერხებელი წვდომა სასმელ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოტაცია მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოფხვრილია დროულად და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული სარწყავი და სასმელი წყლის სისტემების და ხელოვნური ტბის მოვლა-შენახვა-რეაბილიტაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 02 04		866,3	2 875,8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებული სარწყავი და სასმელი წყლის სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია, მოქმედი სარწყავი სისტემების მოვლა-შენახვა, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა, სამელიორაციო სისტემების მდგომარეობის შენარჩუნება და შიდა ქსელური არხების რეაბილიტაცია, ქალაქ ახალციხეში ხელოვნური ტბის მოვლა-პატრონობა და განვითარება. ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ქალაქ ვალეში და 14 თემში 11 სატუმბი სადგურის და 50 კმ-იანი სარწყავი არხის მოვლა-პატრონობა, რეაბილიტაცია, ბუნებრივი სარწყავი არხებითა და მექანიკური სატუმბი სადგურების მეშვეობით სარწყავი წყლის მიწოდების უზრუნველყოფა, სასმელი წყლის სათავე ნაგებობების, მაგისტრალური მილსადენების, რეზერვუარების მოწყობა და შიდა ქსელური არხების რეაბილიტაცია და სხვ. წყლის სისტემის განვითარების პროგრამა შინაარსის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული (წლის სისტემის რეაბილიატაცია, ახლის მოწყობა), ასევე, მომსახურების (წლის სისტემის ექსპლოატაცია). რაც შეეხება მის ხანგრძლივობას, იგი ინფრასტრუქტურულ ნაწილში წარმოადგენს მრავალწლიან, ხოლო მომსახურების ნაწილში მუდმივმოქმედ პროგრამას.			

	ქვეპროგრამა ხორციელდება მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე, როგორც ქალაქ ახალციხეში, ასევე მუნიციპალიტეტში შემავალ ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში. პროგრამის მიზანია: - მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში არსებობედეს სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდება; - მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნდეს შეუფერხებლი წვდომა და იღებდეს სასმელ წყალს; - წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობდეს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოიფხვრას დროულად, ახალციხის ტბაზე ინფრასრტუქტურა და გარემო იყოს მოწესრიგებული, რაც ხელს შეუწყობს ტურისტული გარემოს შექმნას და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში მოქმედებს სასმელი წყლის მიწოდების 24 საათიანი გრაფიკი; მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნია შეუფერხებელი წვდომა სასმელ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოტაცია მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოფხვრილია დროულად, სატუმბი სადგურები მუშაობს გამართულად; ახალციხის ტბის ინფრასტრუქტურა მოწესრიგებული და გაუმჯობესებულია, მოქალაქეებისა და სტუმრებისთვის შექმნილია დასვენების და ფიზიკური გაჯანსაღების პირობები და სხვ.

პროგრამის დასახელება	**კოდი**	**გარე განათება**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში**
	02 03		**950,0**	**2 655,8**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ღამის პერიოდში მუნიციპალიტეტში უსაფრთხო გადაადგილებისთვის და კომფორტული გარემოს შექმნისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია გამართული გარე განათების ქსელის ფუნქციონირებას. მუნიციპალურ ბიუჯეტში წარმოდგენილი გარე განათების პროგრამის ფარგლებში სწორედ გარე განათების სისტემის განვითარებისა და ექსპლოატაციისათვის საჭირო ხარჯები ფინანსდება. დღეის მდგომარეობით გარე განათების ქსელით მოცულია მუნიციპალიტეტის დასახლებული ტერიტორიის 90%. გარე განათების სისტემა მოიცავს 5 000-ზე მეტ განათებისა და ელექტროგაყვანილობის ბოძს, 7 000-ზე მეტ სანათ წერტილს, 150 000 გრძივ მეტრზე მეტ სადენს და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურას. პროგრამის ასიგნებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ხმარდება მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას. პროგრამა შედგება 2 ქვეპროგრამისაგან. ესენია: - გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია; - გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა. გარე განათების პროგრამა შინაარსის ტიპის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული ხასიათის, ასევე - მომსახურების. კაპიტალური ნაწილი მოიცავს გარე განათების ქსელის გაფართოება-გაუმჯობესების ღონისძიებებს, ხოლო მომსახურების ნაწილი - გარე განათების არსებული ქსელის ექსპლოატაციას (მ.შ. მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას). ხანგრძლივობის მიხედვით, ექსპლოატაციის ნაწილში პროგრამა არის მუდმივმოქმედი, ხოლო ინფრასტრუქტურულ ნაწილში - მრავალწლიანი. 2025 წლის ბიუჯეტიდან ასიგნებები გამოყოფილია როგორც გარე განათების ქსელის ექსპლოატაციის ქვეპროგრამაზე, ასევე ახალი წერტილების მოწყობისათვის, ექსპლოატაციის ხარჯების დაფინანსება ხორციელდება მუნიციპალური ბიუჯეტის საკუთარი შემოსავლებიდან, ხოლო კაპიტალური დანახარჯები უმეტესწილად გაიწევა როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერით, ასევე საკუთარი სახსრების თანადაფინანსებით. პროგრამის მიზანია გარე განათების ქსელის			

	გამართული ფუნქციონირება, მოქალაქეებისთვის ღამის პერიოდში უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველყოფა, უსაფრთხო გარემოს შექმნა და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	მთელი წლის მანძილზე გარე განათების სისტემა ფუნქციონირებს გამართულად. პერიოდულად წარმოქმნილი შეფერხებები აღმოფხვრილია დროულად. მუნიციპალიტეტში გარე განათების ქსელით მოცულია დასახლებული ტერიტორიების 80%; და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 03 01		650,0	1 991,9
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ღამის პერიოდში მუნიციპალიტეტში უსაფრთხო და კომფორტული გარემოს შექმნისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია გარე განათებას. შესაბამისად საჭიროა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულის გარე განათების ქსელის გამართული ფუნქციონირება, მისი პერიოდული შეკეთება. დღეის მდგომარეობით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გარე განათების ქსელი ფუნქციონირებს ქვეპროგრამის ფარგლებში და ფინანსდება გარე განათების არსებული ქსელის ექსპლოატაცია, რომელიც მოიცავს შემდეგ ღონისძიებებს: - მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულ ქსელში მწყობრიდან გამოსული ნათურების გამოცვლა; - ამორტიზებული და დაზიანებული განათების ბოძების შეკეთება, ახლით ჩანაცვლება; - დაზიანებული სადენების აღდგენა, შეკეთება. ქვეპროგრამა ასევე მოიცავს გარე განათების ქსელის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას (650,0 ათასი ლარი). ქვეპროგრამის მიზანია გარე განათების ქსელის გამართული ფუნქციონირება, მოქალაქეებისთვის ღამის პერიოდში უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველყოფა, უსაფრთხო გარემოს შექმნა და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მთელი წლის მანძილზე გარე განათების სისტემა ფუნქციონირებს გამართულად. პერიოდულად წარმოქმნილი შეფერხებები აღმოფხვრილია დროულად და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 03 02		300,0	663,9
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	დღე-ღამის ნებისმიერ დროს მოსახლეობის კომფორტული და უსაფრთხო გადაადგილებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს გარე განათება, რისი გათვალისწინებითაც ქვეპროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა, არსებული ქსელის მოვლა-პატრონობა, რეაბილიტირებულ გზებზე ახალი სანათი წერტილების მოწყობა. ქვეპროგრამის მიზანია უფრო მეტ ქუჩაზე და დასახლებულ ადგილებზე განთავსდეს გარე განათების ახალი წერტილები, რათა ხელი შეეწყოს მოქალაქეების (მოზარდების, შშმ პირების, ეტლით მოსარგებლე ადამიანების, ბავშვიანი დედების და სხვ.) უსაფრთხო გადაადგილებას დღე-ღამის ნებისმიერ პერიოდში და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	მთელი წლის მანძილზე გარე განათების სისტემა ფუნქციონირებს გამართულად. პერიოდულად წარმოქმნილი შეფერხებები აღმოფხვრილია დროულად და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	**კოდი**	**ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალური ტრანსპორტი**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში**
	02 04 01		**896,7**	**2 105,4**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ა(ა)იპ ,,ახალციხის მუნიციპალური ტრანსპორტი“, რომელიც ახორციელებს ახალციხის მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მოქალაქეთა მომსახურებას. ორგანიზაციის ავტოპარკი შედგება საქართველოს მტავრობის მხარდაჭერით მუნიციპალიტეტისთვის შეძენილი 18 ერთეული ავტობუსისგან. ორგანიზაციაში საშტატო ნუსხით გათვალისწინებულია 75 საშტატო ერტეული და 15 ერთეული შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულის პოზიცია. ტრანსპორტის ბაზა-ავტოსადგომი მდებარეობს ქალაქ ახალციხის მიმდებარედ სოფელ კლდის ადმინისტრაციულ საზღვრებში, ახალციხის მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით აღებულ ტერიტორიაზე, მგზავრობის ტარიფები და ავტობუსების მოძრაობის მარშრუტები (დღეის მდგომარეობით 17 მარშრუტი) დამტკიცებულია ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. მგზავრობის საფასურის გადახდა ხორციელდება ელექტრონული საგადახდო სისტემით, რომლის ინსტალაცია და მიმდინარე მომსახურება ხორციელდება სს ,,თიბისი ბანკი“-ს მიერ, ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიას, ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალურ ტრანსპორტსა და სს ,,თიბისი ბანკს“ შორის გაფორმებული სამმხრივი ხელშეკრულების საფუძველზე, ამავე ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია ტრანსპორტის ელექტრონული დისპეტჩერიზაციის სისტემის დანერგვა. ქვეპროგრამის მიზანია მოსახლეობის ხელშეწყობა, გადაადგილების ოპტიმალური მარშრუტების დადგენა და მუნიციპალური ტრანსპორტის უსაფრთხო, ეფექტური ფუნქციონირება, ადაპტირება შშმ პირებზე, ასაკოვან მოქალაქეებზე, ბავშვიან დედებზე და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	მოწესრიგებული მუნიციპალური ტრანსპორტი, კმაყოფილი მოსახლეობის გაზრდილი რაოდენობა, და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	მუნიციპალური ტრანსპორტის განახლება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 04 02		900,0	0,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ახალი მუნიციპალური ტრანსპორტის შეძენა, ავტოპარკის განახლება. ქვეპროგრამის მიზანია მოსახლეობის ხელშეწყობა, გადაადგილების ოპტიმალური მარშრუტების დადგენა და მუნიციპალური ტრანსპორტის უსაფრთხო, ეფექტური ფუნქციონირება, და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მოწესრიგებული მუნიციპალური ტრანსპორტი, კმაყოფილი მოსახლეობის გაზრდილი რაოდენობა და სხვ.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	კეთილმოწყობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07		1 418,5	19 361,1
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტში მნიშვნელოვანი და აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების სრულყოფილად და ეფექტურად განხორციელებას; დაზიანებული ინფრასტრუქტურული ობიექტების აღდგენა–რეაბილიტაციას, კეთილმოწყობას და მოვლა-პატრონობას; სხვადასხვა ღონისძიებების ფარგლებში დროებითი ნაგებობებისა და კონსტრუქციების მოწყობას; მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ მიმართული მრავალმხრივი სამუშაოების შესრულებას, რათა გაუმჯობესდეს არსებული ინფრასტრუქტურა, მოსახლეობისათვის შეიქმნას სათანადო სანიტარული, ეკოლოგიური და საყოფაცხოვრებო პირობები. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის იერსახის გაუმჯობესების მიზნით სკვერების და რეკრეაციული ზონების კეთილმოწყობა; შენობების, ფასადების და სახურავების რეაბილიტაცია და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის მაცხოვრებლებისა და სტუმრებისათვის შექმნილია რეკრეაციული ზონები; გაზრდილია რეაბილიტირებული და ახლად მოწყობილი პარკების და სკვერების რაოდენობა, სადაც შექმნილია ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშემწყობი სპორტულ-გამაჯანსაღებელი გარემო და დასვენების კომფორტული პირობები ყველა მოქალაქისთვის, მათ შორის ბავშვიანი დედებისთის, შშმ პირებისთის და ა.შ.; გაუმჯობესებული და გალამაზებულია კორპუსებისა და შენობების იერსახე და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	საკადასტრო აზომვითი ნახაზები, ესკიზებისა და სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 01		260,0	4 680,9

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტების საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შესყიდვა. ამასთან, იმ ხელშეკრულებებზე, რომელთა ღირებულება არ აღემატება 50,0 ათას ლარს, პროექტის შემდგენი ახორციელებს შესრულებული სამუშაოების ექსპერტიზას. ამ ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ფინანსდება 50,0 ათას ლარზე მეტი თანხის ინფრასტრუქტურული პროექტების ტექნიკური ზედამხედველობის (საექსპერტო მომსახურების) სამუშაოების შესყიდვა. ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განსახორციელებელი ინფრასტრუტურული პროექტებისათვის დროულად და კვალიფიციურად მოხდეს საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა. ასევე, პროექტების განხორციელებისას ჩატარებული სამუშაოების ხარისხის უზრუნველყოფა მათზე მუდმივი ზედამხედველობის განხორციელების გზით. პროგრამის თანხების განკარგვა ხორციელდება რეგიონალურ დონეზე ჩატარებული კონსოლიდირებული ტენდერების საშუალებით და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	ინფრასტრუქტურული პროექტების განსახორციელებლად საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაცია დროულად და კვალიფიციურადაა მომზადებული; შესრულებული ინფრასტრუქტურული პროექტები გამოირჩევა მაღალი ხარისხით და აკმაყოფილებს პროექტით განსაზღვრულ და ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილ სამშენებლო ნორმებს (სტანდარტებს) და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	შენობების, ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 02		320,0	7 137,6
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ქალაქ ახალციხეში და ქალაქ ვალეში, ასევე ახალციხის მუნიციპალიტეტში შემავალ სოფლებში ადმინისტრაციული შენობების, სოფლის სახლების, ამბულატორიების, რიტუალების სახლების და სხვათა მოწყობა-რეაბილიტაცია. ასევე მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების (კორპუსების) გადახურვა, ფასადების და სადარბაზოების რეაბილიტაცია. ქვეპროგრამის მიზანია სხვადასხვა სახის შენობების მოწყობა-რეაბილიტაცია, მოწესრიგება და იერსახის გაუმჯობესება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	კეთილმოწყობილი და რეაბილიტირებული შენობები, სუფთა და მოწესრიგებული სადარბაზოები და სხვ.			
ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	პარკებისა და სკვერების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 03		150,0	3 519,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ახალი პარკებისა და სკვერების მოწყობა, არსებული პარკებისა და სკვერების კეთილმოწყობა, რეაბილიტაცია, ქვეპროგრამის მიზანია სათანადო კომფორტული და ადაპტირებული დასასვენებელი გარემოს შექმნა ახალგაზდრებისთვის, ბავშვიანი დედებისთვის, გოგონებისთვის და ბიჭებისთვის, შშმ პირებისთვის, ასაკოვანი მოქალაქეებისთვის ტურისტებისთვის და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობისთვის და ჩამოსული ტურისტებისთის შექმნილია ნორმალური სპორტულ-გამაჯანსაღებელი გარემო და რეკრეაციული ზონები და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სოფლის მხარდაჭერის ქვეპროგრა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 04		688,5	4 023,6
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სოფლის მხარდაჭერის ქვეპროგრამის ფარგლებში ახალციხის მუნიციპალიტეტს გამოეყოფა სპეციალური ტრანსფერი, რომლის გაანგარიშებაც ხდება შემდეგი პრინციპით: ა) დასახლებას, რომლის მაცხოვრებელთა რაოდენობა შეადგენს არაუმეტეს 200 მაცხოვრებელს, გამოეყოფა 5 000 ლარი; ბ) დასახლებას, რომლის მაცხოვრებელთა რაოდენობა შეადგენს 201-დან 400-მდე მაცხოვრებელს, გამოეყოფა 6 000 ლარი; გ) დასახლებას, რომლის მაცხოვრებელთა რაოდენობა შეადგენს 401-დან 1 000-მდე მაცხოვრებელს, გამოეყოფა 8 000 ლარი; დ) დასახლებას, რომლის მაცხოვრებელთა რაოდენობა აღემატება 1 000 მაცხოვრებელს, გამოეყოფა 10 000 ლარი. დასახლებაში განსახორციელებელი პროექტის შერჩევა ხორციელდება შემდეგი წესით: ა) დასახლებაში, რომელშიც რეგისტრირებული ამომრჩევლის რაოდენობა შეადგენს არაუმეტეს 500 ამომრჩეველს, პროექტი შეირჩევა დასახლების საერთო კრებაზე, რომლის ჩატარებას უზრუნველყოფს შესაბამისი მუნიციპალიტეტის მერი; ბ) დასახლებაში, რომელშიც რეგისტრირებული ამომრჩევლის რაოდენობა შეადგენს 501-დან 1000 ამომრჩეველს, პროექტი შეირჩევა ამომრჩევლებთან კონსულტაციების გზით, რომელშიც მონაწილეობა უნდა მიიღოს არანაკლებ 100 ამომრჩეველმა; გ) დასახლებას, რომელშიც რეგისტრირებული ამომრჩევლის რაოდენობა აღემატება 1000 ამომრჩეველს, პროექტი შეირჩევა ამომრჩევლებთან კონსულტაციების გზით, რომელშიც მონაწილეობა უნდა მიიღოს არანაკლებ 200 ამომრჩეველმა. თანხის გამოყოფასთან და ხარჯვასთან დაკავშირებული სხვა პროცედურები და კრიტერიუმები განსაზღვრულია საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 28 დეკემბრის N654 დადგენილებით. ქვეპროგრამის მიზანია გამოიკვეთოს, დადგინდეს და განხორციელდეს ის პროიროტეტული ღონისძიებები, რომელთა მოგვარება და გადაჭრაც მნიშვნელოვანია ამა თუ იმ სოფლის მოსახლეობისთვის, გაიზარდოს მოსახლეობის აქტიურობა და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	გაზრდილია მოსახლეობის აქტიურობა; მოსახლეობის აზრი გათვალისწინებულია საკუთარი დასახლების (სოფლის) პრობლემების გადაწყეტაში; დაფინანსებული და განხორციელებულია პროექტები, რომელთა პრიორიტეტულობასაც განსაზღვრავს კონკრეტული დასახლების (სოფლის) მოსახლეობის უმრავლესობა, და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ,,ახალციხის სასაფლაოების მართვის ცენტრი“	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 08 02		251,4	714,9
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ,,ახალციხის სასაფლაოების მართვის ცენტრი“			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ქალაქ ახალციხის სასაფლაოების მოწყობა, გამწვანება, შემოღობვა, გასასვლელებისა და სავალი გზების კეთილმოწყობა და მოვლა-პატრონობა. ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2022 წლის 25 თებერვლის N8 დადგენილებით დამტკიცებული ,,ქალაქ ახალციხის ტერიტორიაზე სასაფლაოების მოწყობისა და მოვლა-პატრონობის წესი“-ს შესაბამისად დადგენილი საფლავის საფასურისა და სარიტუალო საქმიანობასთან (სასაფლაოების დახურვა, ახალი სასაფლაოს გახსნა) დაკავშირებული შემოსავლების ადმინისტრირება. ქვეპროგრამის მიზანია ქალაქ ახალციხის ტერიტორიაზე არსებულ 7 სასაფლაოზე, რომლის ფართობია 283 366 კვ.მ, გასასვლელები, სავალი გზები იყოს მოწესრიგებული, მიმდინარეობდეს ინფრასტრუქტურის განახლება, სასაფლაოების მოვლა-პატრონობა და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	არსებული სასაფლაოები შემოღობილი, გამწვანებული და მოწესრიგებულია, გასასვლელები და გზები კეთილმოწყობილია, ხორციელდება სასაფლაოების აღრიცხვა, დაურეგისტრირებელი სასაფლაოების საკადასტრო ნახაზების მომზადება-აღიცხვა და სხვ.			

დასუფთავება და გარემოს დაცვა

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება გარემოს დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარება, კაპიტალური დაბანდებები დასუფთავების სფეროში, უპატრონო ცხოველების მოვლითი ღონისძიებები, დაფინანსდება აღნიშნულთან დაკავშირებული ხარჯები, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის დასუფთავება, შესაბამისად ქვეპროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია ქალაქის სანიტარული წესრიგის შენარჩუნება და გაუმჯობესება; ნარჩენების სრული იზოლირება მოსახლეობისა და გარემოსაგან; მუნიციპალიტეტის ყოველდღიური დაგვა–დასუფთავება და ნარჩენების გატანა; ქალაქის ტერიტორიის კეთილმოწყობითი და გამწვანებითი სამუშაოები. ერთწლიანი და მრავალწლიანი ნარგავების დარგვა, სკვერებში ბალახის გათიბვა ქალაქისა და მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე;

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული მაწანწალა ძაღლების თავშესაფარში გადაყვანა.

პრიორიტეტი კავშირშია “ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი განვითარებისათვის“-ის შემდეგ მიზნებთან:

- მიზანი 1. სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა
- მიზანი 11. ქალაქებისა და დასახლებების ინკლუზიური, უსაფრთხო და მდგრადი განვითარება

პროგრამული კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
03 00	დასუფთავება და გარემოს დაცვა	3 504,6	3 609,7	3 797,4	3 994,9

პროგრამული კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
03 01	დასუფთავება და ნარჩენების გატანა	70,0	0,0	0,0	0,0
03 02	ა(ა)იპ ახალციხის სერვის ჯგუფი	3 434,6	3 609,7	3 797,4	3 994,9

ათას ლარში

პროგრამის დასახელება	კოდი	დასუფთავება და ნარჩენების გატანა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	03 01		70,0	0,0
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია მუნიციპალიტეტისათვის სანაგვე ურნების და სპეცტექნიკის შეძენა. ქვეპროგრამის მიზანია დასუფთავების ღონისძიების განხორციელებისთვის ხელშეწყობა და სხვა.			
მოსალოდნელი შედეგი	შექმნილია ეკოლოგიურად ჯანსაღი და სუფთა გარემო, დასუფთავების მუნიციპალური სერვისი ფუნქციონირებს ხარისხიანად და სხვა.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ახალციხის სერვის ჯგუფი	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2027 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	03 02		3 434,6	11 402,0
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია მუნიციპალიტეტის მთელი ტერიტორიის დასუფთავება, მოვლა-პატრონობა, რაც თავის მხრივ მოიცავს მუნიციპალიტეტის ქალაქების, სოფლების, ქუჩებისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიების, ეზოების, პარკების დაგვას, ნარჩენების შეგროვებას და გატანას. მუნიციპალიტეტში დასუფთავების ღონისძიებების განხორციელება ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს. ასევე პრიორიტეტულია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საავტომობილო გზებისა და მიმდებარე ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვის სამუშაოების უზრუნველყოფა. ქვეპროგრამის ფარგლებში იგეგმება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოხეტიალე უპატრონო ცხოველების იმუნიზაცია, კასტრაცია და სტერილიზაცია. ისეთი ხარჯები, როგორიცაა ყოველდღიურად ნარჩენების მოგროვება და გატანა ნაგავსაყრელ პოლიგონზე ფინანსდება მუნიციპალური ბიუჯეტის საკუთარი შემოსავლებიდან, კერძოდ, დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის პროგრამიდან. პროგრამის ფარგლებში მუნიციპალიტეტის ტერიტორიიდან ნაგვის გატანაზე მუშაობს 12 ნაგავმზიდი სატრანსპორტო საშუალება. ქუჩების გადასარეცხად და მწვანე ნარგავების			

	მოსარწყავად, ქუჩების გასაწმენდად და მტვრის ასარებად ორგანიზაცია იყენებს სპეციალიზირებულ სატრანსპორტო საშუალებებს. ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალური სერვისების ხარისხიანი ფუნქციონირება, ეკოლოგიურად სუფთა, ჯანსაღი და მოწესრიგებული გარემოს შექმნა და სხვა.
მოსალოდნელი შედეგი	შექმნილია ეკოლოგიურად ჯანსაღი და სუფთა გარემო, დასუფთავების მუნიციპალური სერვისი ფუნქციონირებს ხარისხიანად და სხვა.

განათლება

მომავალი თაობების აღზრდის მიმართულებით დაწყებითი და ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე სკოლამდელ განათლებას, რაც თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება და შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს, რომლის ფარგლებში მომდევნო წლებში განხორციელდება საბავშვო ბაღების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯების დაფინანსება, ინვენტარით უზრუნველყოფა, რეაბილიტაცია, აღმზრდელ-პედაგოგების კვალიფიკაციის გაზრდა, რათა მყარი საფუძველი ჩაეყაროს სკოლამდელი ასაკის აღსაზრდელების ხარისხიან და ეფექტურ მომზადებას სასკოლო განათლების მისაღებად.

განათლების მიმართულებით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სტუდენტების წახალისებას და მოტივირებას. როგორც წინა წლებში, ახლაც გათვალისწინებულია წარჩინებული სტუდენტებისთვის სტიპენდიების გაცემა.

პრიორიტეტი კავშირშია "ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი გავნითარებისათვის"-ის შემდეგ მიზნებთან:

- მიზანი 1. სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა;
- მიზანი 4. ინკლუზიური და თანასწორი განათლების უზრუნველყოფა და უწყვეტი სწავლის შესაძლებლობის შექმნა ყველასათვის.

(ათ. ლარი)

პროგრამული კოდი	დასახელება	2025 წლის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
04 00	**განათლება**	**7 941,3**	**7 641,6**	**8 038,9**	**8 457,0**
04 01	**სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება**	**7 397,0**	**6 546,3**	**6 886,7**	**7 244,8**
04 01 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება	7 397,0	6 546,3	6 886,7	7 244,8
04 02	**განათლების დაწესებულებების რეაბილიტაცია, მშენებლობა**	**500,0**	**1 051,0**	**1 105,7**	**1 163,1**
04 02 01	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა	500,0	1 051,0	1 105,7	1 163,1
04 03	**ახალციხის მერის სტიპენდიები წარჩინებულ სტუდენტებს**	44,3	**44,4**	**46,7**	**49,1**

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 01 01		7 397,0	20 677,8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ა(ა)იპ - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს ორგანული კანონის - „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“-ს შესაბამისად ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მუნიციპალიტეტის საკუთარ (ექსკლუზიურ) უფლებამოსილებას წარმოადგენს. ამავე კანონის თანახმად აკრძალულია მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებულ ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების საჯარო დაწესებულებებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მომსახურებისა და კვებითი მომსახურებისათვის გადასახადის, ტარიფის ან სხვა საფასურის შემოღება. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ვალდებულია უზრუნველყოს სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შეუფერხებელი ფუნქციონირებისათვის საჭირო ფინანსების გამოყოფა და ყველა სხვა ღონისძიების გატარება. ახალციხის მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტს სწორედ მუნიციპალიტეტში მცხოვრები საბავშვო ბაგა-ბაღის ასაკის ბავშვებისათვის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელმისაწვდომობა წარმოადგენს. დღეის მდგომარეობით ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 26 სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება სადაც სააღმზრდელო პროცესს გადის 1740 ბავშვი. ბაგა-ბაღებში ჯამში დასაქმებულია 476 თანამშრომელი - აღმზრდელი (მათ შორის კაცი 0%), სხვა პერსონალი და ადმინისტრაციის წარმომადგენელი (მათ შორის კაცი 5%). "სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ფუნქციონირების“ პროგრამის მიზანია: ბაგა-ბაღებში სრულფასოვანი სააღმზრდელო გარემოს შექმნა, სადაც დაცული იქნება „ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად დადგენილი მოთხოვნები და საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის N488 დადგენილებით დამტკიცებული ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტები; ბაგა-ბაღებში სანიტარული და ჰიგიენური ნორმების დაცვა, რომელიც შესაბამისაობაში იქნება საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ოქტომბრის N485 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ ნორმებთან; ბაგა-ბაღებში მატერიალურ ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება; ბაგა-ბაღებში კვების ორგანიზებისა და რაციონის ნორმების დაცვა, რომელიც შესაბამისობაში იქნება საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის N487 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ ნორმებთან; ძირითადი აქტივების მიმდინარე შეკეთება და მოვლა–შენახვა; ბაგა-ბაღებში დასაქმებული პერსონალის შრომითი პირობების გაუმჯობესება. ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულების თანამშრომელთათვის შესაბამის სამუშაო პირობების შექმნა.		
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებები სააღმზრდელო პროცესის წარმართვისათვის უზრუნველყოფილია შესაბამისი პირობებით, მათ შორის: სააღმზრდელო დაწესებულებებში დაცულია საქართველოს მოქმედი კანმდებლობით დადგენილი სტანდარტების უმეტესობა, დაცულია სანიტარული და ჰიგიენური, კვების ორგანიზებისა და კვების რაციონის ნორმები; სააღმზრდელო დაწესებულებებში და ა(ა)იპ სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებაში დასაქმებული ადმინისტრაციული და სააღმზრდელო პერსონალი უზრუნველყოფილია სამუშაო პირობებით. მუნიციპალიტეტში არსებული სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მომსახურებით წლის გამავლობაში სარგებლობს მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 1870-ზე მეტი შესაბამისი ასაკის ბავშვი, რაც მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ამ ასაკის ბავშვების 95%-ს შეადგენს. სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში შექმნილია ბავშვების განვითარებაზე ორიენტირებული, სტანდარტების შესაბამისი თანაბარხელმისაწვდომი სააღმზრდელო გარემო და უზრუნველყოფილია ბავშვთა ადრეული განვითარება და სასკოლო მზაობა და სხვ.		

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 02 01		500,0	3 319,8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	აღნიშნული ქვეპროგრამიდან ფინანსდება სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაციის ხარჯები, ასევე მანქანა-დანადგარებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები. ქვეპროგრამის მიზანია სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში სააღმზრდელო პროცესის ხელშეწყობა და აღსაზრდელთათვის და პერსონალისთვის საუკეთესო პირობების შექმნა, ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, ინვენტარის განახლება და სხვა.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოზარდების განათლების დონის ამაღლება და სხვა.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 02 02		0,0	0,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება მუნიციპალიტეტში არსებული საჯარო სკოლების შენობების რეაბილიტაცია და აღდგენა, ასევე მოსწავლეთა უზრუნველყოფა სასკოლო ტრანსპორტით. ქვეპროგრამის მიზანია საჯარო სკოლებში ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, პედაგოგებისთვის ეფექტური მუშაობისთვის ხელშეწყობა, სამუშაო პირობების გაუმჯობესება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის სკოლებში სასკოლო ასაკის მოზარდები განათლებას იღებენ კომფორტულ გარემოში, სასწავლო პროცესის ხარისხიანად წარმართვის და ეფექტური მუშაობის ხელშეწყობის მიზნით პედაგოგებისთვის შექმნილია ხელსაყრელი პირობები და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ახალციხის მერის სტიპენდიები წარჩინებულ სტუდენტებს	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 03		44,3	140,2
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის, განათლების სპორტის სამსახური			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება წარმატებული სტუდენტების დაფინანსება ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერის სტიპენდიით. ქვეპროგრამის მიზანია სტუდენტების ხელშეწყობა, წახალისება, მოტივაციის ამაღლება და სხვა.
მოსალოდნელი შედეგი	წარმატებული და მოტივირებული სტუდენტების გაზრდილი რაოდენობა და სხვ.

კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი

მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურული და ეკონომიკური განვითარების პარალელურად აუცილებელია ხელი შეეწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვას და ამ ტრადიციების ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე ერთ–ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდების მრავალმხრივი (როგორც სულიერი, ისე ფიზიკური თვალსაზრისით) განვითარების ხელშეწყობა და მათში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება.

სპორტის, ახალგაზრდობის და კულტურის მიმართულების მხარდაჭერა უზრუნველყოფს რეგიონის სოციალურ და ეკონომიკურ განვითარებას, ერთმანეთთან აკავშირებს სხვადასხვა დარგებს და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მათ განვითარებაში, ხელს უწყობს ტურიზმის, მეწარმეობის განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას.

მუნიციპალიტეტი განაგრძობს კულტურული ღონისძიებების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას, რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი სპორტული შესაძლებლობების გამოვლინება, ასევე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების ჩატარება.

ამ მიმართულებით მუნიციპალიტეტში პროგრამები ხორციელდება როგორც მერიის კულტურის სამსახურის მიერ, ასევე კულტურის და სპორტის სფეროში შექმნილი ა(ა)იპ-ების მიერ.

პრიორიტეტი კავშირშია "ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი გავნითარებისათვის"-ის შემდეგ მიზნებთან:

- მიზანი 1. სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა;
- მიზანი 4. ინკლუზიური და თანასწორი განათლების უზრუნველყოფა და უწყვეტი სწავლის შესაძლებლობის შექმნა ყველასათვის;
- მიზანი 5. გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ყველა ქალისა და გოგონას შესაძლებლობების გაუმჯობესება.

პროგრამული კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
05 00	**კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი**	**5 565,6**	**4 832,4**	**5 083,7**	**5 348,0**

პროგრამული კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
05 01	**სპორტის სფეროს განვითარება**	**2 447,5**	**2 209,5**	**2 324,4**	**2 445,3**
05 01 01	სპორტული ღონისძიებები	155,0	277,2	291,6	306,8
05 01 02	სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	700,0	525,5	552,8	581,6
05 01 05	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სპორტული გაერთიანება	1 592,5	1 406,8	1 480,0	1 556,9
05 02	**კულტურის სფეროს განვითარება**	**2 917,1**	**2 760,5**	**2 904,0**	**3 055,0**
05 02 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებების გაერთიანება	697,7	733,3	771,4	811,6
05 02 02	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო-საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლა	558,8	587,3	617,8	650,0
05 02 03	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო-საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამხატვრო სკოლა	200,3	210,6	221,5	233,0
05 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის ციხე	0,0	0,0	0,0	0,0
05 02 07	კულტურული ღონისძიებების დაფინანსება	260,3	388,6	408,8	430,1
05 02 08	კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	1 000,0	210,2	221,1	232,6
05 02 09	კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა	200,0	210,2	221,1	232,6
05 03	**ახალგაზრდობის მხარდაჭერა**	**146,0**	**125,1**	**131,6**	**138,5**
05 03 01	საზოგადოებრივი და ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა	146,0	125,1	131,6	138,5
05 04	**თეატრები**	**25,0**	**126,1**	**132,7**	**139,6**
05 05	**ა(ა)იპ სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია**	**30,0**	**31,5**	**33,2**	**34,9**

პროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტის სფეროს განვითარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 01		**2 447,5**	**6 979,2**
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის სამსახურის, სპორტული პროგრამების განყოფილება			

პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სპორტული მოედნების რეაბილიტაციას და ახლის მოწყობას; სხვადასხვა სპორტული ღონისძიებების და აქტივობების ორგანიზებას (შესაბამისი სამსახურების მიერ), სპორტული ოლიმპიადების, სპორტის კვირეულების და სხვა სპორტული ღონისძიებების განხორციელებას, სპორტსმენების და ახალგაზრდების ხელშეწყობას, დაინტერესებას და სხვ. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში მცხოვრების მოსახლეობის სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცხოვრების დონის ამაღლება, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია, მოზარდების ჩართვა სპორტის სახეობებში, პროგრამის ერთ-ერთი ძირითადი მიზანია დაიცვას გენდერული თანასწორობა და თანაბრად შეუწყოს ხელი როგორც ვაჟების, ასევე გოგონების დაინტერესებას და მოზიდვას სპორტის სხვადასხვა სახეობებში, განავითაროს სპორტული ინფრასტრუქტურა, რათა გაიზარდოს როგორც ახალგაზრდების, ასევე ნებისმიერი ასაკის მოსახლეობის დაინტერესება სპორტით და ჯანსაღი ცხოვრების წესით, და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის მასშტაბით გაზრდილია რეაბილიტირებული და ახლად მოწყობილი სპორტული მოედნების რაოდენობა; სპორტული ინფრასტრუქტურა განახლებული, მოწესრიგებული და გაუმჯობესებულია და ხელმისაწვდომია ნებისმიერი ასაკის, შესაძლებლობის და დაინტერესების მქონე მოქალაქისთვის, გაზრდილია ჩატარებული ადგილობრივი და გასვლითი სპორტული შეჯიბრებების და წარმატებული სპორტსმენების რაოდენობა, გაუმჯობესებულია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოქალაქეების სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცხოვრების დონე, გაზრდილია ჯანსაღი ცხოვრების წესით დაინტერესება, და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	**კოდი**	**სპორტული ღონისძიებები**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში**
	05 01 01		**155,0**	**875,6**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის სამსახურის, სპორტული პროგრამების განყოფილება**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება: სხვადასხვა სახის სპორტული ღონისძიებების და აქტივობების ორგანიზება, მასში მონაწილე სპორტსმენებისა და ახალგაზრდების დაჯილდოვება, წახალისება ფულადი და ფასიანი საჩუქრებით; სხვადასხვა სპორტულ ღონისძებებში მონაწილეობის მისაღებად სპორტსმენებისა და მწვრთნელების ტრანსპორტირების ორგანიზება; ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება შემდეგი პროექტები: სასკოლო სპორტული ოლიმპიადა და სპორტი ბარიერების გარეშე, ევროპის სპორტის კვირეული, რომლებშიც მონაწილეობენ ახალციხის მუნიციპალიტეტის საჯარო და საბაზო სკოლები და სხვა ღონისძიებები. პროგრამის მიზანია ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული სხვადასხვა სპორტული ღონისძიებების გაზრდილი რაოდენობა და მასში ახალგაზრდების მასიური ჩართულობა. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. მეტი ახალგაზრდა და წარმატებული სპორტსმენი და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	**კოდი**	**სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში**
	05 01 02		**700,0**	**1 659,9**

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მინიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ახალციხის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება სპორტული მოედნების რეაბილიტაცია და ახლის მოწყობა; ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცხოვრების დონის ამაღლება, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების ხელშეწყობა და სხვ. ქვეპროგრამის ფარგლებში 2025 წელს იგეგმება მნიშვნელოვანი სპორტული ობიექტის - სპორტკომპლექსის მშენებლობა ქალაქ ახალციხეში ასპინძის ქუჩაზე, პროექტის ღირებულება - 4 500 000,00 ლარი.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცხოვრების დონის ამაღლება, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების ხელშეწყობა და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	კომპლექსური სასპორტო ღონისძიებების განვითარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 05		1 592,5	4 443,7
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სპორტული გაერთიანება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სპორტული გაერთიანება მოიცავს 9 სპორტულ მიმართულებას (კლუბს), ესენია: ფეხბურთი, სპორტული გაერთიანების ბაზაზე ფუნქციონირებს ფეხბურთის გუნდი ,,სამცხე“, ჭიდაობისა და ძიუდოს კლუბი, მძლეოსნობის კლუბი, რაგბის კლუბი, ჭადრაკის კლუბი, კალათბურთის კლუბი, კრივის კლუბი, ორთაბრძოლის კლუბი, ფიტნეს კლუბი. სპორტულ გაერთიანებაში სპორტის სახეობებს ეუფლება 476 მოზარდი, რომელთაც სამწვრთნელო პროცესი უტარდებათ კვირაში 3-ჯერ, სპორტულ გაერთიანებაში დასაქმებულია 81 თანამშრომელი, მათ შორის მწვრთნელი - 41, ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი - 40, არასაშტატო თანამშრომელი -27. სპორტული გაერთიანების სპორტსმენები პერიოდულად მონაწილეობენ სპორტულ შეჯიბრებებში და ტურნირებში როგორც ადგილობრივი, ასევე რეგიონალური და საქართველოს პირველობასა და საერთაშორისო შეჯიბრებებში. 2024 წელს გაერთიანების სპორტსმენებმა სპორტის სხვადასხვა სახეობებში მოიპოვეს ოქროს 49, ვერცხლის 38 და ბრინჯაოს 52 მედალი. სპორტული გაერთიანება მიზნად ისახავს სისტემატურად იზრუნოს სპორტული მოედნის, ბილიკებისა და მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა-პატრონობაზე, ქვეპროგრამის მიზანია დაიცვას გენდერული თანასწორობა და თანაბრად შეუწყოს ხელი როგორც ვაჟების, ასევე გოგონების დაინტერესებას, ხელშეწყობას და მოზიდვას სხვადასხვა სპორტულ სახეობებში, ქვეპროგრამის ერთ-ერთი მთავარი მიზანია ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება-პოპულარიზაცია, სპორტსმენების აღზრდა, განვითარება, ოლიმპიურ, მსოფლიო და საერთაშორისო შეჯიბრებებზე ლიცენზიების მოპოვება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	წარმატებით ჩატარებული ადგილობრივი და გასვლითი სპორტული შეჯიბრებების გაზრდილი რაოდენობა. მეტი წარმატებული სპორტსმენი, გაუმჯობესებული და განახლებული სპორტული ინფრასტრუქტურა, სპორტული ინვენტარითა და ფორმებით აღჭურვილი სპორტსმენების გაზრდილი რაოდენობა და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურის დაწესებულებათა გაერთიანების ხელშეწყობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 01		697,7	2 316,3
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებების გაერთიანება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი 4 კულტურის სახლი, 1 სკოლა- მუზეუმი, 13 ბიბლიოთეკა, 13 ახალგაზრდული ცენტრი და ფოლკლორული ანსამბლი - ,,მესხეთი“. კულტურის სახლებსა და ახალგაზრდულ ცენტრებში მოქმედებს სხვადასხვა წრეები: ქართული ცეკვის, სამეჯლისო და ფოლკლორული. ბავშვთა მუსიკალური წრეები. წრეების სწავლების პროგრამებში მონაწილეობს 700 აღსაზრდელი, ფოლკლორული ანსამბლი ,,მესხეთი“ შედგება 11 წევრისაგან. ანსამბლი აქტიურად მონაწილეობს როგორც ქვეყნის შიგნით დაგეგმილ ღონისძიებებში, ასევე ქვეყნის გარეთ სხვადასხვა ფესტივალებში. სოფელ მუსხის სკოლა-მუზეუმში ახალგაზრდები ეუფლებიან ფარდაგ-ხალიჩების ქსოვას და მატყლის დამუშავების ხელოვნებას. დღეის მდგომარეობით მუზეუმში განთავსებულია 3 000 ექსპონატი. წლის განმავლობაში ვიზიტორთა რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 1000-ს. მუნიციპალიტეტის 13 ბიბლიოთეკაში წიგნის ფონდი შეადგენს 140 150 ერთეულს. ბიბლიოთეკების მომსახურებით სარგებლობს მუნიციპალიტეტის დაახლობით 18 800 მოსახლე (გაცემული წიგნების რაოდენობის მიხედვით) 2025 წლისათვის 12 000 ლარია გათვალისწინებული ახალი წიგნების შესაძენად (მკითხველთა მოთხოვნის შესაბამისად). 13 ახალგაზრდული ცენტრის მიზანია ქვეპოგრამის ფარგლებში ახალგაზრდების დაინტერესება სხვადასხვა კულტურულ-საგანმანათლებლო აქტივობებით, რათა არ მოხდეს ახალგაზრდობის მიგრაცია სოფლიდან ქალაქად და მეტი ახალგაზრდა ჩაერთოს კულტურულ ღონისძიებებში, რაც ხელს შეუწყობს მათ განვითარებას და შეძენილი უნარ-ჩვევების გამოყენებას სოფლის სასარგებლოდ. ახალგაზრდულ ცენტრებში აქტიურად მუშაობენ ახალგაზრდა მუშაკები, რომლებიც ეხმარებიან მოსახლეობას სხვადასხვა საკითხების მოგვარებაში. მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებათა გაერთიანების ხელშეწყობის ქვეპროგრამის მიზანია: მოსახლეობაში ტრადიციული კულტურის პოპულარიზაცია, შემოქმედებითი უნარების განვითარება, ახალგაზრდების ჩართულობის გაზრდა ახალგაზრდულ ცენტრებში. ბიბლიოთეკებისა და მუზეუმებისადმი მოსახლეობის დაინტერესების ზრდა და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი კულტურის დაწესებულებები ფუნქციონირებენ შეუფერხებლად. კულტურის სახლებსა და ახალგაზრდულ ცენტრებში მოქმედებს სხვადასხვა წრეები. კულტურის სახლები, ახალგაზრდული ცენტრები, ბიბლიოთეკები და მუზეუმი საკუთარ მომსახურებას სთავაზობენ მსურველებს, კულტურის გაერთიანება უზრუნველყოფს მასში შემავალი ობიექტების სამუშაო პროცესის შეუფერხებელ მიმდინარეობას, ხელს უწყობს სხვადასხვა აქტივობების ორგანიზებას და ახალგაზრდების წახალისებას (განსაკუთრებით სოფლად), გაზრდილია ინფორმაციის მიწოდება და ჩართულობა სხვადასხვა შემეცნებითი საკითხების ირგვლივ და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სამუსიკო ხელოვნების შესწავლა და პოპულარიზაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 02		558,8	1 855,1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო-საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლა			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 3 სამუსიკო სკოლა: ქალაქ ახალციხის, ქალაქ ვალის და სოფელ აწყურის სამუსიკო სკოლები, რომლებშიც დაწყებით და საბაზისო მუსიკალურ განათლებას 2023-2024 სასწავლო წელს იღებს სულ **481** მოსწავლე. ორგანიზაციაში დასაქმებულია 49 პედაგოგი და 18 ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი. სამუსიკო სკოლებში ფუნქციონირებს 5 განყოფილება: საფორტეპიანო, საგუნდო-სადირიჟორო, ჩასაბერი ინსტრუმენტების (ფლეიტა), დასარტყამი ინსტრუმენტების და საორკესტრო. ქვეპროგრამის განხორციელების მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მომავალი თაობების მუსიკალური, კულტურული და ესთეტიკური აღზრდა, მუნიციპალიტეტის კულტურული გარემოს მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, პიროვნების ინდივიდუალური შემოქმედებითი მიდრეკილების განვითარება, კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლა, გარე სამყაროს მხატვრული აღქმის უნარის ჩამოყალიბება, საზოგადოების აქტიური ჩართვა მიმდინარე კულტურულ პროცესებში, სოციალურად დაუცველ და შეზღუდული შესაძლებლობის მოსწავლეთა დაინტერესება. სამუსიკო სკოლები ხელს უწყობენ და აძლევენ შესაბამის განათლებას განსაკუთრებული მუსიკალური მონაცემების მქონე მოსწავლეებს, რომლებიც მომავალში გეგმავენ უმაღლესი მუსიკალური განათლების მიღებას. ქვეპროგრამის მიზანია ყველა დაინტერესებულმა ბავშვმა მიიღოს დაწყებითი მუსიკალური განათლება. მოხდეს ეროვნული უმცირესობის მუსიკალური ცნობიერების ამაღლება, რათა სკოლის ასაკიდანვე ეზიარონ ქართულ მუსიკას. მოსწავლებმა მიიღონ მონაწილეობა, როგორც რეგიონულ ისე ეროვნულ და საერთაშორისო ფესტივალებში. სამუსიკო სკოლების პედაგოგები ვერ სარგებლობენ ,,პედაგოგის სტატუსით“, კერძოდ, სახელმწიფო ბიუჯეტის მიერ განხორციელებული პედაგოგთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების სპეციალური პროგრამებით, როგორიცაა: პედაგოგთა ჯანმრთელობის დაზღვევა, დანამატი მაღალმთიან დასახლებაში დასაქმებული პედაგოგებისთვის, პედაგოგთა სერტიფიცირების შედეგად ხელფასის ზრდა და სხვ. ამდენად, სასურველია პროგრამის ფარგლებში ეტაპობრივად გაიზარდოს დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება, რათა მოხდეს სკოლებში მაღალი დონის სპეციალისტების შენარჩუნება და ახალგაზრდა თაობისათვის სკოლაში მუშაობის დაწყების მოტივაციის ამაღლება. სამუსიკო სკოლებში სწავლა უფასოა, სკოლა სრულად ფინანსდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან.
მოსალოდნელი შედეგი	მუსიკალური განათლება ხელმისაწვდომია მუნიციპალიტეტის ყველა მოსწავლისთვის, წინა წელთან შედარებით გაზრდილია მოსწავლეთა რაოდენობა 5%-ით. მაღალია მუსიკალური კულტურა, მუნიციპალიტეტში სისტემატურად ტარდება მუსიკალური ფესტივალები და კონკურსები. სამუსიკო სკოლის მოსწავლეები მონაწილეობენ და წარმატებებს აღწევენ რეგიონულ, ეროვნულ და საერთაშორისო კონსკურსებსა და ფესტივალებზე. მნიშვნელოვნად ამაღლებულია მოსწავლეთა მუსიკალური განათლების დონე; განსაკუთრებული მუსიკლაური ნიჭის მქონე კურსდამთავრებულები სწავლას აგრძელებენ უმაღლეს მუსიკალურ სასწავლებლებში და სხვა.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სამხატვრო ხელოვნების შესწავლა და პოპულარიზაცია**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში**
	05 02 03		**200,3**	**665,1**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამხატვრო სკოლა**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ახალციხის სამხატვრო სკოლაში ისწავლება ხელოვნების შემდეგი მიმართულებები: ხატვა, ფერწერა, მოდელირება, ქანდაკება, კერამიკა, გამოყენებითი ხელოვნება, ტრადიციული ხალხური ფარდაგების და თექის დამზადების ტექნოლოგიის შესწავლა. სკოლა წარმატებულია როგორც საქართველოს, ისე საერთაშორისო მასშტაბით. სკოლის მოსწავლეებს სხვადასხვა გამოფენებსა და კონკურსებში მიღებული აქვთ საპრიზო ადგილები. სკოლაში დასაქმებულია 19 თანამშრომელი, აქედან: 11 პედაგოგი და 8 ადმინისტრაციის წარმომადგენელი. ახალციხის სამხატვრო სკოლაში 2023-2024 სასწავლო წელს ირიცხებოდა 361 მოსწავლე. სწავლის მსურველთა რიცხვი იზრდება ყოველწლიურად. სკოლის ბიუჯეტი შეადგენს 190 800 ლარს. 2025 წელს მოსწავლეთა რაოდენობა განისაზღვრება 380 მოსწავლის ოდენობით და ბიუჯეტი იზრდება 200 300 ლარამდე. მომავალი თაობების აღზრდაში, ზოგადი განათლების გარდა, მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსწავლეთათვის ხელოვნების შესწავლას. ახალციხის სამხატვრო სკოლის მიზანია მომავალი თაობების კულტურული და ესთეტიკური აღზრდა, რომლის ფარგლებშიც მომდევნო წლებში

	განხორციელდება სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა. ქვეპროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერა, განვითარება, შესაბამისი ინფრასტრუქტურისა და მომსახურების გაუმჯობესება. ქვეპროგრამის მიზანია სასწავლო და კულტურული გარემოს მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, მოსწავლეთა ინტელექტუალური და შემოქმედებითი უნარების სტიმულირება, სამუშაო ჯგუფების მუშაობის გაუმჯობესება, დახვეწა და მოსახლეობის ინტერესებზე მორგება, შშმ მოსწავლეთა აქტივობის ამაღლება და საზოგადოებაში სოციალური ინტეგრაციის ხელშეწყობა და სხვა.
მოსალოდნელი შედეგი	დაწესებულების სასწავლო და კულტურული გარემოს მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებულია, ხდება მოსწავლეთა ინტელექტუალური და შემოქმედებითი უნარების სტიმულირების მაქსიმალური ხელშეწყობა, სამუშაო ჯგუფების მუშაობა გაუმჯობესებული, დახვეწილი და მოსახლეობის ინტერესებზე მორგებულია. აქტიურად ხორციელდება შშმ მოსწავლეთა აქტივობის ამაღლება და საზოგადოებაში სოციალური ინტეგრაცია და სხვა.

ქვეპროგრამის დასახელება	**კოდი**	**ა(ა)იპ ,,ახალციხის ციხის“ როგორც ტურისტული ობიექტის განვითარებისა და მოვლა - პატრონობის პროგრამა**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში**
	05 02 04		**0,0**	**0,0**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ ახალციხის ციხე**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მიუხედავად იმისა, რომ ა(ა)იპ "ახალციხის ციხე" გახსნის დღიდან ყოველწლიურად ტურისტების მზარდ ნაკადს მასპინძლობს, საქართველოს ტურისტულ ბაზარზე ობიექტის სწორი პოზიციონირებით ციხის ადმინისტრაციის მიერ წარმოებული სტატისტიკური მონაცემების მაჩვენებლების მნიშვნელოვნად გაზრდაა შესაძლებელი. ა(ა)იპ "ახალციხის ციხეს" აქვს პოტენციალი კიდევ უფრო დიდი წვლილი შეიტანოს მუნიციპალიტეტის შემოსავლების, დასაქმებისა და ინვესტიციების ზრდაში. რეკლამირება, როგორც ადგილობრივ ისე საერთაშორისო ბაზარზე, ტურისტულ გამოფენებში მონაწილეობა, სწორად დაგეგმილი ინფო-ტურები და მოწვეულ ტურისტული სააგენტოებისათვის მრავალფეროვანი და მაღალი სტანდარტის პროდუქტისა და მომსახურების შეთავაზება მნიშვნელოვნად გაზრდის "ახალციხის ციხის" და ზოგადად ქალაქის მიმართ დაინტერესებას, რაც პირდაპირ იმოქმედებს რეგიონის ეკონომიკის განვითარებაზე. ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია ტურიზმის სწორი განვითარებისათვის მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ტურიზმის პოლიტიკისა და პრაქტიკის წარმოებისათვის კვლევითი სამუშაოების წარმოება და მონაცემების სწორი ინტერპრეტირება, ხარისხიანი საცნობარო-საპრომოციო მასალის დროული მომზადება, ბეჭდვა და გავრცელება, ადამიანური რესურსების პროფესიული განვითარება, მოტივირება და შენარჩუნება. ობიექტის სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია კომპლექსის ინფრასტრუქტურული განვითარების უზრუნველყოფა, რაც თავისთავად გულისხმობს 12 წლის განმავლობაში ექსპლოატაციაში არსებული შენობა-ნაგებობების საჭიროების შემთხვევაში დროულ და ხარისხიან სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების წარმოებას, არსებული ინფრასტრუქტურის შშმ პირებისთვის ადაპტირებასა და სხვა ღონისძიებების გატარებას. 8 ჰექტრამდე ტერიტორიის მოვლა პატრონობას - მწვანე საფარის ზოლის განახლებასა და გამრავალფეროვნებას, არსებული მრავალწლოვანი ნარგავების მოვლას, ტერიტორიის დასუფთავებას. კომპლექსის ვიზიტორების კმაყოფილებას ასევე განსაზღვრავს როგორც ციხის ტერიტორიაზე, ასევე ქალაქ ახალციხის მასშტაბით არსებული (სწრაფი) კვების ობიექტების, სუვენირების მაღაზიების, სასტუმროების, ბარების, კაფეების, რესტორნებისა და სხვა ტურისტული ინფრასრუქტურის გამართულობა და ხელმისაწვდომობა. კომპლექსის ტერიტორიაზე არსებული ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრი მუდმივად ზრუნავს და აახლებს საინფორმაციო ბაზას მუნიციპალიტეტის და ქალაქის სასტუმროების ფასების, ადგილების რაოდენობისა და სპეციალური შეთავაზებების შესახებ. ადგილზე ასევე შესაძლებელია მუნიციპალიტეტის მასშტაბით მოძრავი საჯარო ტრანსპორტის გრაფიკისა და ფასების შესახებ ინფორმაციის მიღება ქალაქების და მიმართულებების მიხედვით, თავის მხრივ ა(ა)იპ ახალციხის ციხის ადმინისტრაცია ცდილობს ფართების ერთჯერადად გაიჯარებისას (ღონისძიებები, საკონფერენციო დარბაზი) მაქსიმალურად შეუწყოს ხელი ციხის ფუნქციურ მრავალფეროვნებას და სხვა.		

მოსალოდნელი შედეგი	წარმატებით ხორციელდება ა(ა)იპ ,,ახალციხის ციხის " წარმოჩენა/პოპულარიზაცია, როგორც საქართველოს, ისე საერთაშორისო მასშტაბით, ტურისტების რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობა ვიზიტორებისთვის მრავალფეროვანი და მაღალი სტანდარტის მომსახურების შეთავაზებით. ობიექტის სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის კომპლექსის ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობა, შენახვა, დასუფთავება და გამწვანება. ინფრასტრუქტურულად გამართული ა(ა)იპ "ახალციხის ციხის" მიერ მაღალკვალიფიციური კადრებით ვიზიტორებისათვის ხარისხიანი მომსახურების შეთავაზება და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურული ღონისძიებების დაფინანსება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 07		260,3	1 227,5
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპაალიტეტის მერიის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მინიციპალიტეტში სადღესასწაულო დღეებში ღონისძიებების, ფესტივალების, ფორუმების, საქველმოქმედო აქციების, ლიტერატურულ-შემოქმედებითი საღამოების ორგანიზებას; კულტურული პროექტების თანადაფინანსებას; კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების, წარმატებული შემოქმედებითი ჯგუფების და ახალგაზრდების წახალისებას; კულტურული მემკვიდრეობის დაცვას და შენარჩუნებას; კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების ხელშეწყობას, ტრანსპორტით უზრუნველყოფას კულტურულ ღონისძიებებში მონაწილეობის მისაღებად. გენდერულ საკითხებში პროგრამა ითვალისწინებს: ა) გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობას და ადგილობრივ დონეზე გენდერულად მგრძნობიარე პოლიტიკის განხორციელების უზრუნველყოფას; საზოგადოების ინფორმირებას გენდერული თანასწორობის თემებთან დაკავშირებით; ბ) ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის პრევენციის, ფსიქოაქტიური ნივთიერებების მოხმარების და სხვა პრობლემური ქცევების პრევენციის უზრუნველყოფის მიზნით დაგეგმილი აქტივობების ადმინისტრაციული ხელშეწყობას; გ) ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელი ქალების საზოგადოებაში ჩართულობის და ინტეგრაციის ხარისხის გაზრდის მიზნით დაგეგმილი აქტივობებს; დ) ქალთა და გოგონათა ეკონომიკური გაძლიერების მიზნით აქტივობების ორგანიზებასა და წახალისებას. ე) შშმ პირების და სხვა მოწყვლადი ჯგუფების დახმარებისა და გააქტიურების უზრუნველყოფის მიზნით დაგეგმილი აქტივობების უზრუნველყოფას, აგრეთვე სხვა ღონისძიებებს, და სხვა.		
მოსალოდნელი შედეგი	ქვეპროგრამის განხორციელების შედეგად შესაძლებელი იქნება მასობრივი კულტურული ღონისძიებების ორგანიზება, ადგილობრივი შემოქმედებითი ჯგუფების პოპულარიზაცია და კულტურულ ცხოვრებაში მოსახლეობის ჩართულობის ზრდა, კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება, კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების მოტივაციის ამაღლების ხელშეწყობა მათი შემოქმედების წარმოჩენის გზით. მუნიციპალიტეტში შექმნილია ყველა პირობა გენდერული თანასწორობის დაცვისა და ხელშეწყობისათვის და სხვ.		

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 08		1 000,0	663,9
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ახალციხის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება კულტურის ობიექტების რეაბილიტაცია და ახლის მოწყობა; ქვეპროგრამის მიზანია მოსახლეობაში კულტურული ცხოვრების დონის ამაღლების ხელშეწყობა, ხელოვნების პოპულარიზაცია და სხვ. ქვეპროგრამის ფარგლებში 2025 წელს იგეგმება ორი მნიშვნელოვანი პროექტის განხორციელება: ქალაქ ახალციხეში სამუსიკო სკოლის ახალი შენობის მშენებლობა - 2 000 000,00 ლარი; ქალაქ ახალციხეში რუსთაველის ქუჩის N124-ში კულტურის სახლის მშენებლობა - 2 500 000,00 ლარი.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კულტურული ცხოვრების დონე გაუმჯობესებულია და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 09		200,0	663,9
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების, ეკლესიების და მონასტრების მისასვლელი გზების რეაბილიტაცია და კულტურული ძეგლების და რელიგიური ორგანიზაციების ინფრასტრუქტურული მოწყობა. ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის და რელიგიური ძეგლების ისტორიული იერსახის შენარჩუნება, მისასვლელი ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, ტურიზმის ხელშეწყობა და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ძეგლების ისტორიული იერსახე შენარჩუნებულია, გაზრდილია ტურისტული პოტენციალი, მოწესრიგებულია ინფრასრტუქტურა და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	საზოგადოებრივი და ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 03 01		146,0	395,3
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის ახალგაზრდულ საქმეთა და ტურიზმის განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდულ საქმეთა და ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისათვის მრავალფეროვანი და გრძელვადიანი პროგრამების დაგეგვმა/განხორციელებას. პროგრამების დაგეგმვამდე სამსახური იკვლევს ადგილობრივ დონეზე არსებულ საჭიროებებს და ინტერესებს. მნიშვნელოვანია, რომ განხორციელებული პროგრამები იყოს გრძელვადიანი და შედეგებზე ორიენტირებული, სწორედ ამიტომ, მუნიციპალიტეტის მერიამ შეიმუშავა ახალგაზრდული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, რომელიც არის მტკიცებულებებზე დაფუძნებული და წარმოადგენს გრძელვადიან დოკუმენტს. სტრატეგია მოიცავს რამდენიმე მიმართულებას: ახალგაზრდების დასაქმების ხელმისაწვდომობის გაზრდას, ახალგაზრდებისთვის ჯანსაღი ცხოვრების წესის დაცვის შესაბამისი პირობების შექმნას, ახალგაზრდების მონაწილეობის მხარდაჭერას; ქვეპროგრამის მიზანია: მოხდეს მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდების სპეციფიკური საჭიროებების და ინტერესების გათვალისწინება, შემუშავდეს შესაბამისი მიდგომები და პროგრამები ახალგაზრდების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით. ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერია ხელს უწყობს მუნიციპალიტეტში არსებული ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენას და პოპულარიზაციას, როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე,		
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდების სრულფასოვანი განვითარებისთვის შექმნილია შესაბამისი გარემო, სადაც ახალგაზრდებს შეუძლიათ საკუთარი პოტენციალის სრულად რეალიზება და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში აქტიურად ჩართვა. შესწავლილი და გათვალისწინებულია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდების სპეციფიკური საჭიროებები და ინტერესები; პროფესიონალების მიერ შემუშავებულია შესაბამისი მიდგომები და პროგრამები. გაუმჯობესებულია ახალგაზრდების მდგომარეობა. ახალგაზრდების ინტელექტუალური დონე მნიშვნელოვნად ამაღლებულია, პროექტები განხორციელებულია თვისობრივად და ხარისხობრივად მაღალორგანიზებულად და სხვ.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	თეატრები	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 04		25,0	398,4
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერია			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამა ითვალისწინებს მესხეთის (ახალციხის) პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრისა და ახალციხის თოჯინების პროფესიული სახელმწიფო თეატრის ფინანსურ მხარდაჭერას და ხელშეწყობას. პროგრამის მიზანია ხელოვნების პოპულარიზაცია, რეგიონში კულტურული ცხოვრების დონის ამაღლება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	გაზრდილია მოქალაქეების მხრიდან ხელოვნების მიმართ დაინტერესება და სხვ.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 05		30,0	99,6
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციის, საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციისა და USAID/Zrda-ის მხარდაჭერით, სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში არსებულმა ექვსივე მუნიციპალიტეტმა (ადიგენი, ასპინძა, ახალციხე, ახალქალაქი, ბორჯომი, ნინოწმინდა) დააფუძნა სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია. ორგანიზაცია წარმოადგენს არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს და მისი არსებობა დამოუკიდებელია მისი წევრებისგან. სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია მიზნად ისახავს სფეროში ჩართულ სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობით, ტურიზმის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობას რეგიონში. ტურისტული აქტივობებისა და მიმართულებების მხარდასაჭერად, ორგანიზაცია მოახდენს რეგიონის პოპულარიზებისაკენ მიმართული აქტივობების კოორდინირებას კერძო და საჯარო სექტორებსა და თვითონ ორგანიზაციის წევრებს შორის. აქტივობები განხორციელდება სტრატეგიის შემუშავებისა და რეგიონული ტურიზმის განვითარების კუთხით, ტურიზმის მდგრადი განვითარების პრინციპების შესაბამისად და საქართველოს ეროვნული ტურიზმის განვითარების სტრატეგიისა და პრიორიტეტების მიხედვით. ორგანიზაცია ხელს შეუწყობს ახალი ტურისტული პროდუქტებისა და მომსახურებების შექმნას, როგორც ორგანიზაციის წევრების, ასევე ზოგადად, რეგიონში ტურიზმის სექტორის საკეთილდღეოდ; წაახალისებს კერძო და საჯარო სექტორების თანამშრომლობას რეგიონული ტურიზმის პოპულარიზებისთვის აქტივობების დასაგეგმად და განსახორციელებლად. ხელს შეუწყობს რეგიონში მოქმედი ბიზნეს-კომპანიების ხარისხის განვითარებას და რეგიონის იმიჯის შექმნას, როგორც საქართველოში, ასევე მის საზღვრებს გარეთ, ადგილობრივი და უცხოელი ტურისტების მოსაზიდად და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	რეგიონის ტურიზმის სტრატეგიული დაგეგმვა, ტურიზმის სფეროში ჩართული მხარეების (სთეიქჰოლდერების) კოორდინაცია და სამცხე-ჯავახეთის, როგორც დანიშნულების ადგილის მარკეტინგი და სხვ.			

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა და მათი სოციალური დაცვა მუნიციპალიტეტის ერთ–ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტი არსებული რესურსების ფარგლებში განაგრძობს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დახმარებას და სხვადასხვა შეღავათებით უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში განაგრძობს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელებას, რაც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის დაცვას გადამდები და ინფექციური დაავადებებისაგან.

პრიორიტეტი კავშირშია "ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი გავნითარებისათვის"-ის შემდეგ მიზნებთან:

- მიზანი 1. სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა;

მიზანი 3. ჯანსაღი ცხოვრებისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფა ყველა ასაკის ადამიანისათვის.

პროგრამული კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
06 00	**ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა**	**2 158,7**	**2 220,4**	**2 335,9**	**2 457,4**
06 01	**ჯანმრთელობის დაცვა**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
06 01 02	ამბულატორიების ობიექტების აღჭურვა, მშენებლობა, რეაბილიტაცია	0,0	0,0	0,0	0,0
06 02	**სოციალური დაცვა**	**2 158,7**	**2 220,4**	**2 335,9**	**2 457,4**
06 02 01	სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურება	4,4	4,2	4,4	4,7
06 02 02	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარება	283,5	298,0	313,5	329,8
06 02 03	II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე ინვალიდებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	16,8	17,7	18,6	19,5
06 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი	339,6	356,9	375,4	395,0
06 02 05	ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	22,6	18,9	19,9	20,9
06 02 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახმარება	362,4	380,9	400,7	421,5
06 02 07	95 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარება	44,1	46,3	48,8	51,3
06 02 09	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება ყოველ ახალშობილზე	104,0	109,3	114,9	120,9
06 02 10	მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების თანადაფინანსება	25,2	26,5	27,9	29,3
06 02 11	მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დაფინანსება	956,1	961,7	1 011,7	1 064,3

სოციალური დაცვა

პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებისა და სოციალური დახმარებების გაცემას. მზრუნველობამოკლებულთა უზრუნველყოფას უფასო კვებითა და თავშესაფრით, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარებას, სხვა სოციალური პროგრამებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 01		4,4	13,3
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს დევნილთა, სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდეგ (მიმდინარე საანგარიშო წელს) გარდაცვლილ მეომართა დაკრძალვის ხარჯების ანაზღაურებას, ქვეპროგრამის მიზანია ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. ომის მონაწილეთა ღვაწლის დაფასება, გარდაცვლილ ვეტერანთა სახელის უკვდავყოფა და სხვა.			
მოსალოდნელი შედეგი	სამიზნე ჯგუფებისათვის შემსუბუქებულია სოციალური მდგომარეობა და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 02		283,5	941,2
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში მიმდინარეობს მკვეთრად და მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ პირებისთვის და შშმ ბავშვთათვის ყოველთვიური, კვარტალური და ერთჯერადი ფულადი დახმარების გაწევა მათი საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად; მკვეთრად გამოხატული შშმ პირების, მნიშვნელოვნად გამოხატული უსინათლო პირებისათვის არაფორმალური განათლების მისაღებად ხმოვანი კომპიუტერული ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა და შშმ პირების ადაპტირებულ დასასვენებელ სახლში შესაბამისი პროექტების ფინანსური მხარდაჭერა, შშმ პირთა დამოუკიდებელი ცხოვრების და საზოგადოებაში ინტეგრირების ხელშეწყობა, ბენეფიციარებისთვის სხვა სერვისების მიწოდების ხელშეწყობა და სხვ. ქვეპროგრამის მიზანია მოსარგებლე ბენეფიციარების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა, ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. პროგრამის სამიზნე ჯგუფებისათვის და მათი ოჯახებისთვის სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება და სხვ.			

მოსალოდნელი შედეგი	ბენეფიციარისთვის შემცირებული ხარჯები, მეტი ინტეგრირებული ოჯახი საზოგადოებაში და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე შშმ პირებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 03		16,8	55,8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს II მსოფლიო ომის ვეტერანთა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სხვა ტერიტორიული ბრძოლების შედეგად დაზარალებულ, ომის მონაწილე შშმ პირთა და აღნიშნულ ბრძოლებში გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალურ დახმარებას ფულადი ფორმით, სერვისების მიწოდების ხელშეწყობას. ქვეპროგრამის მიზანია ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. პროგრამის სამიზნე ჯგუფებისათვის და მათი ოჯახებისთვის სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება, ომის მონაწილეთა ღვაწლის დაფასება, გარდაცვლილ ვეტერანთა სახელის უკვდავყოფა და სხვა.			
მოსალოდნელი შედეგი	ბენეფიციარისთვის შემცირებული ხარჯები და სხვა.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სოციალურად დაუცველი პირების, უსახლკაროების კვებით უზრუნველყოფა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 04		339,6	1 127,3
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლში ბენეფიციარების კვებით უზრუნველყოფა ხდება მათი მომართვის საფუძველზე. დღეის მდგომარეობით 190 -მდე სოციალურად დაუცველის სტატუტის მქონე პირის, უსახლკარო და სხვა განსაკუთრებული საჭიროების მქონე პირის განაცხადია გაკეთებული სოციალურ სამსახურში კვებით უზრუნველსაყოფად. სათნოების სახლს აქვს 200 ბენეფიციარის გამოკვების შესაძლებლობა ქალაქის მასშტაბით. მომავალი წლისთვის არ იგეგმება მომართვიანობის ზრდა, ვინაიდან დღეის მდგომარეობით არ გვყავს 190 ბენეფიციარზე მეტი. ბენეფიციარების უმეტეს ნაწილს ასაკოვანი ადამიანები შეადგენენ, ამიტომ გარდაცვალების რისკიც საკმაოდ მაღალია. ამის გამო წლის განმავლობაში ხშირად ხდება ბენეფიციარების ჩანაცვლება. პრაქტიკამ გვაჩვენა, რომ ბენეფიციართა ძირითად ნაწილს ქალბატონები წარმოადგენენ, რადგან მამაკაცები სხვადასხვა მიზეზის გამო არ მიმართავენ სოციალურ სამსახურს დახმარებისთვის, ხშირად სხვა ბენეფიციართა დახმარებით ხერხდება მათი დაკმაყოფილება, აქედან გამომდინარე, საჭიროა მათთან მეტი შემეცნებითი სახის მუშაობა. დაწესებულების ბენეფიციართა 70 პროცენტი კმაყოფილია არსებული მდგომარეობით. ქვეპროგრამის მიზანია სოციალურად დაუცველი, უსახლკარო და სხვა განსაკუთრებული საჭიროების მქონე პირების კვებით უზრუნველყოფა, სოციალური, მორალური დახმარება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	,,სათნოების სახლში“ შექმნილია სრულფასოვანი და სანდო გარემო. გაზრდილია უკეთესად გამოკვებილი, ნდობით განმსჭვალული და კმაყოფილი ბენეფიციარების რაოდენობა და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 05		22,6	59,7
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობისთვის საცხოვრებელ და არასაცხოვრებელ ფართზე ხანძრით მიყენებული ზარალის სალიკვიდაციოდ ერთჯერადი სოციალური დახმარების გაცემა. ქვეპროგრამის მიზანია ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. ოჯახების სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება. მორალური და ეკონომიკური მხარდაჭერა. ხანძრის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება და სხვ.			
მოსალოდნელი შედეგი	ბენეფიციარებისთვის შემცირებული ხარჯები და სხვა.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახნარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 06		362,4	1 203,2
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის/დევნილთათვის და ლტოლვილთათვის, რომლებიც სარგებლობენ ჰუმანიტარული სტატუსით საქართველოში სადღესასწაულო (საახალწლო და სააღდგომო) დღეებში სოციალური დახმარების გაცემას ფულადი ან მატერიალური ფორმით, ჰემოდიალიზით მოსარგებლეთა სოციალურ დახმარებას ფულადი ფორმით, მათ ფინანსურ მხარდაჭერას, მზრუნველობამოკლებულთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა, რეინტეგრაციაში მყოფი ბავშვიანი ოჯახები და სახელმწიფო ზრუნვის სისტემიდან გასული პირების, მარტოხელა დედის და მარჩენალდაკარგულის სტატუსის მქონე ოჯახების, სოციალურად დაუცველის სტატუსის არმქონე ღარიბი/ღატაკი, ბავშვიანი ოჯახის, ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ტუბერკულოზით დაავადებული (ტუბერკულოზის რეზისტენტული და სენსიტიური ფორმა) მოქალაქეების და სხვა მოწყვლადი ჯგუფების წარმომადგენლების სურსათით უზრუნველყოფას ყოველკვარტალურად, ხოლო სათნოების სახლის კვებით მოსარგებლე ბენეფიციარებისთვის ფულად დახმარებას სააღდგომოდ და საახალწლოდ. უსახლკაროთა ბინის ქირით უზრუნველყოფას და სხვ. უპატრონო მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურების ხარჯების უზრუნველყოფა. 0-დან 200 000-ის ჩათვლით სარეიტინგო ქულის მქონე, მრავალშვილიანი ოჯახების ფინანსური დახმარება. ბინაზე მოვლის საჭიროების მქონე პირების მედიკამენტებითა და ჰიგიენური მოვლის საშუალებებით უზრუნველყოფა. ქვეპროგრამის მიზანია სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება, მზრუნველობამოკლებულთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა, რეინტეგრაციაში მყოფი ბავშვიანი ოჯახები და სახელმწიფო ზრუნვის სისტემიდან გასული პირების, მარტოხელა დედის და მარჩენალდაკარგულის სტატუსის მქონე ოჯახების, სოციალურად დაუცველის სტატუსის არმქონე ღარიბი/ღატაკი, ბავშვიანი ოჯახის, ახალციხის მუნიციპალიტეტის			

	ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ტუბერკულოზით დაავადებული (ტუბერკულოზის რეზისტენტული და სენსიტიური ფორმა) მოქალაქეების და სხვა მოწყვლადი ჯგუფების წარმომადგენლების სურსათით უზრუნველყოფა, დევნილთა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა დახმარება სურსათით, მემკვიდრის გარეშე დარჩენილთა სარიტუალო მომსახურება, მეწყერის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება, უსახლკაროთათვის სათანადო საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა, თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებულ ბენეფიციართათვის აუცილებელ სერვისებზე ხელმისაწვდომობა, მრავალშვილიანი ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა, ბინაზე მოვლის საჭიროების მქონე პირების დახმარება და სხვ.
მოსალოდნელი შედეგი	საჭიროების მქონე მოქალაქეებისთვის შექმნილია უკეთესი სოციალურ-ეკონომიკური პირობები და სხვ.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	95 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 07		44,1	146,4
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამით გათვალისწინებულია უხუცესთა ფინანსური მხარდაჭერა, დედ-მამით ობოლი ბავშვებისათვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაწევა. ქვეპროგრამის მიზანია ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. ქვეპროგრამის სამიზნე ჯგუფებისათვის და მათი ოჯახებისთვის სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება და სხვა.			
მოსალოდნელი შედეგი	ბენეფიციარისთვის შემცირებული ხარჯები, მეტი ინტეგრირებული ოჯახი საზოგადოებაში. უხუცესთა ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა; დედ-მამით ობოლ ბავშვებზე მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის უზრუნველყოფა და სხვა.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება ყოველ ახალშობილზე	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 09		104,0	345,1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება: ა) ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული/დროებით რეგისტრაციის მქონე ყოველი ახალშობილისთვის ერთჯერადი ფულადი დახმარების გაცემა, თუ ახალშობილის ერთ-ერთი მშობელი მაინც რეგისტრირებულია ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე; ბ)ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული 0-დან 1 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის, რომელთა ერთ-ერთი მშობელი რეგისტრირებულია ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, ამასთან, სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში მათი ოჯახის მოქმედი სარეიტინგო ქულა შეადგენს 0-დან 65 000-ს და ახალშობილი საჭიროებს ხელოვნური კვების პროდუქტებით/ჰიგიენური მოვლის საშუალებებით უზრუნველყოფას, თითოეულ ბავშვზე გაიცემა ყოველთვიური დაფინანსება 150			

	(ასორმოცდაათი) ლარის ოდენობით, აღნიშნული მომსახურების ხანგრძლივობა შეადგენს წელიწადში არაუმეტეს სამ თვეს. ქვეპროგრამის მიზანია ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. პროგრამის სამიზნე ჯგუფებისათვის და მათი ოჯახებისთვის სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება. დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა და სხვა.
მოსალოდნელი შედეგი	ბენეფიციარისთვის შემცირებული ხარჯები, გაუმჯობესებული დემოგრაფიული მდგომარეობა და სხვა.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების თანადაფინანსება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 10		25,2	83,7
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული საქართველოს მოქალაქეებისათვის და ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დროებითი რეგისტრაციის მქონე იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის-დევნილებისათვის, ლტოლვილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე ოჯახებისთვის, მეწყერის შედეგად დაზარალებულთათვის ყოველთვიური ფულადი დახმარების გაწევას საცხოვრებელი ფართის უზრუნველსაყოფად. ქვეპროგრამის მიზანია ოჯახების თანადგომა და ფინანსური მხარდაჭერა. სამიზნე ჯგუფებისათვის და მათი ოჯახებისთვის სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება. ბენეფიციარისთვის შემცირებული ხარჯები, მიყენებული ზარალის კომპენსირება და საცხოვრისით უზრუნველყოფა და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	სამიზნე ჯგუფებისათვის შემსუბუქებულია სოციალური მდგომარეობა და სხვ.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების პროგრამა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026-2028 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 11		956,1	3 037,8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოსახლეობის სამედიცინო/სარეაბილიტაციო მომსახურებასა და მედიკამენტებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა. ონკოლოგიურ პაციენტთა, შშმ ვეტერანთა, ქრონიკული დაავადების მქონე ბენეფიციართა მათ შორის თირკმლის უკმარისობით დაავადებული მოქალაქეები, რომლებიც იმყოფებიან ჰემო ან პერიტონიულ დიალეზზე, სპეციალური საჭიროების მქონე ბავშვთა, სოციალურად დაუცველთა და სხვა კატეგორიის ბენეფიციართა მხარდაჭერა ჯანმრთელობის პრობლემების გადასაჭრელად ფინანსური დახმარების გზით და სხვ.		
მოსალოდნელი შედეგი	შეღავათიანი სამედიცინო/სარეაბილიტაციო მომსახურება. მოსახლეობის ჯანმრთელობის პრობლემათა გადაჭრა კომპლექსური მომსახურების მიწოდების გზით. დროულად მიღებული სამედიცინო მომსახურება, მოქალაქის მიერ გადასახდელი სამედიცინო ხარჯების შემცირება და სხვ.			

მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები

მმართველობითი სფეროს გამართული ფუნქციონირება მუნიციპალიტეტის საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია, სადაც მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსახლეობის ჩართულობის სისტემების შექმნას და უზრუნველყოფას, საბიუჯეტო პროცესის გაუმჯობესებას, მიმდინარე პროცესების მართვას და სხვა ფაქტორებს.

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების დაფინანსება. ამავე პრიორიტეტიდან ფინანსდება ისეთი ხარჯები, როგორებიცაა სარეზრვო ფონდი, მუნიციპალიტეტის ვალდებულბებების (სესხები, სასამართლო გადაწყვეტილებები) მომსახურება.

პრიორიტეტი კავშირშია "ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი გავნითარებისათვის"-ის შემდეგ მიზნებთან:

- მიზანი 5. გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ყველა ქალისა და გოგონას შესაძლებლობების გაუმჯობესება;
- მიზანი 16. მშვიდობიანი და ინკლუზიური საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა მდგრადი განვითარებისთვის, მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობა ყველასათვის, ეფექტიანი, ანგარიშვალდებული და ინკლუზიური ინსტიტუტების მშენებლობა ყველა დონეზე.

ორგანიზაციული კოდი	დასახელება	2025 წლის ბიუჯეტის პროექტი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
01 00	**მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები**	**8 146,7**	**6 322,8**	**6 651,6**	**6 997,5**
01 01	**საკანონმდებლო და აღმასრულებელი საქმიანობის უზრუნველყოფა**	**7 781,8**	**5 939,2**	**6 248,0**	**6 572,9**
01 01 01	ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	1 919,4	1 691,2	1 779,1	1 871,6
01 01 02	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერია	5 862,4	4 248,0	4 468,9	4 701,3
01 02	**საერთო დანიშნულების ხარჯები**	**339,9**	**357,3**	**375,9**	**395,5**

01 02 01	სარეზერვო ფონდი	200,0	200,0	200,0	200,0
01 02 03	მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	139,9	62,6	0,0	0,0
01 03	საგანგებო მდგომარეობასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა ხარჯი	25,0	25,0	25,0	25,0

პროგრამის დასახელება	კოდი	მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	01 00		8 204,7
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტი		
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის მიზანია თანამედროვე მართვის სტანდარტებსა და კანონმდებლობასთან თავსებადი მართვის მრავალფუნქციური, თანამედროვე სისტემის დანერგვა, წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების და ტერიტორიული ორგანოების საქმიანობის პროცესში გამოვლენილი ხარვეზების აღმოფხვრა. მმართველი ორგანოების სერთიფიცირებული, მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტება.		
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის დაქვემდებარებულ ა(ა)იპ-ებში ბუღალტრული აღრიცხვა-ანგარიშგების და ბალანსის წარმოების სრულყოფის, კანონმდებლობასთან შესაბამისობის და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ამაღლება; საფინანსო სისტემაში მერიის მიერ დაფუძნებული ორგანიზაციების ეფექტური ინტეგრირება და ადეკვატური პროგრამული უზრუნველყოფის გაუმჯობესება; მერიის სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების გამართული და ეფექტური ფუნქციონირება.		